

rozásaként. sen egyébként Doi- félt. Hevesen támad zert.

faj bolsevizmusá- jid hangsúlyozta, egyesült erőnek a német néphez helyezték.

got újból civilizált ni és nem fogja igá ti despotizmus, ak- etország egymásnak yújítani.

hat el direktívákat és sorsát nem dönt. sem Berlinben, ha

terrorista akciók etei ellenére — foly e bombák találtak sutvonalon, amely ban fel. Karintha ákat fedeztek fel. mezőgazdasági főis- bomba és két tan- A kár igen nagy.

ia külügyminiszter beszéde a német készülődésről

Pétain tábornagy eken este bankettet atonaj rovatvezetői zöntőjében a tábor- részéről fenyegető t beszélt és kijelen- technika minden ta- okat szolgál. Szóba ter a Hitler-féle if- uralkodó szellemet z a legjobban, hogy is tört kap „vér és Minden német nép- kórusa hangzik fel. s mit tesz mind- ciaország? — kér-

fél senkitől, ha- védi, hadseregét onaság szelleme

örmeij pillanatban zámot és biztosítai den eshetőséggel

dóan ki van téve a francia hadügyi mindig tudja és tel- Pétaim tábornagy újságírókat, legye- an, hogy a francia ion az ősek katonai

küszöbölve az An- részélye

Messagero az han- i kérdés megoldá- tetbe jobb elgondo- zág által ajánlott k rendszere. Más sburg-restauráció, zelyvezetnék az eu- zögezi, hogy az An- küszöbölnek lehet hogy rövidesen meg ai gazdasági talp-

ortolókhöz!

kezdettel vetitik a az 1934-es év leg- njét a Kaliforniai nevet az a csoda- magában foglalja ell, rugby, atlétika ordi teljesítménye- mely egy elejétől a yűgöző sporttörté- k be. Amerika leg- árom nagy színész e Marsch, Dorothy omwel. Helyárok: j, melyekből a ko- ek tagjai igazolvá- külön 20 százalé-

v. és Lapkiváló Barón L. Pop 1937.

rat

Taxa postali plátó in num. No. 224713-529. Szerkesztőség és kiadóhiva- tal: Cluj, Str. Baron L. Pop 19. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél- évre 600, egészévre 1200 lei. Kül- földre: Havonta 2, negyedévre 6, fél- évre 12, egészévre 20 dollár. Hir- detések díjazabaa szerint. Az „U- KELET” az erdélyi és bányási működés egyetlen napilapja. Cik- keink utánnomását csak a for- rás megjelölésével engedjük meg.

BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmegállapodást nem fogadjuk el. Készen állunk a megőrzésére és visszaküldésére nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marcell Ernő. Felelős szerkesztő János Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát- szegi Ernő, Str. Matei Milia 1. Csűrőrtök, 1934 június 21. 5694. ÉV TAMUSZ 8. XVII. ÉVF. 135. SZÁM.

Világkrisis és háboru

William Maculay, londoni főiskolai tanár a napokban pontos számításokat csejtett meg a világgazdasági krízisről, a melynek hatalmas arányai ezekben az adatokban praktikusán bontakoznak ki. Maculay mindenekelőtt megírja, hogy 1929 őszén vette kezdetét a nagy össze- omlás, amelyhez hozzájárult a newyorki tőzsdekrach, amelyet a világgazdaság Szarajevójának lehet nevezni. Ezt követ- te a rohamos áresés, a munkanélküliek seregei ijesztő gyorsasággal emelkedtek, a részvénykursusok pedig összeomlottak. 1932 nyaráig a depresszió szünet nélkül nőttön-nőtt. 1932 őszén már egy kis köny- nyebbései lehetett tapasztalni a világgaz- daságban, azonban 1933. elején egy újabb visszahatas következett.

1929-ben az ipari termelés hozzávetőleg 200 millió dollár értékű volt. A világ so- cialis produktójának kiesése a krízis években kiszámítható az indexszámok se- gítségével. 1930-tól 1933-ig az ipari világ- produktó bruttó értékéből 188-220 mil- liárd dollár esett el. A gyári termelés megfoghatókása magával rántotta a ke- reskedelmet és a közlekedést úgy, hogy ezen a területen újabb sok milliárdos veszteséget lehet regisztrálni. A krízis éveinek veszteségei sokban hasonlítanak a háborús évek veszteségeihez: Anglia a háboruban 41 milliárd dollárt vesztett, az Egyesült Államok 35 milliárdot, Fran- ciaország 23, Oroszország 15 milliárdot, Olaszország 9 milliárdot, Németország 37 milliárdot, Ausztria-Magyarország 20 mil- liárd dollárt. Ha ehhez hozzászámítjuk még a kisebb szövetségeket, megállá- píthatjuk, hogy a négyéves világgazdasá- gi krízis az emberiségnek annyi pénzbe került, mint a négyéves világháboru.

Gondoljuk meg, hogy a világgazdaság 85 millió ember számára munkaévének a tönk- retelét jelentette. Amerika felfedezése óta az aranyter- melés értéke hozzávetőleg huszonöt mil- liárd dollár. A legutolsó krízis tehát nyolcszor annyiba került, mint ez a ne- mesfém. Vagy egy más példa: A világ vasúti hálózata gördőülő anyaggal és ál- lomásképzőletekkel együtt hatvan milliárd dollárt reprezentál. Az összes kikötők és a világ vízfutjai közel huszonöt milliárd dollárt képviselnek. A négyéves krízis te- hát többbe került, mint földünk összes szál- lítóeszközei. A hasonlatokat folytatni le- hetne. A háboru előtt a világ bányászati termelése ötmilliárd dollárba került, negyvenszer annyiba kerültek azonban a krízis évek.

Ha tehát a krízis katasztrófájához egy újabb háborus katasztrófája járulna, ak- kor a kultúra és emberiség megsemmisí- téséről szóló jóslatok maradék nélkül be- teljesülhetnek. Ma tehát háborut indítani szászszoroson nagyobb felelősség, mint husz évvel ezelőtt.

Az „idealista” materialista

Chaplin-pamacsosál dörgedelmes szája fölött egy évtizeden keresztül egyebet se tett, mint szidta a pszchos marxistákat, a materialisták zsidókat, mint olyanokat, akiknek semmi értékük nincs az idealiz- mushoz, vagyis a Führerért és a Führer- kért való éhenhalás, az északi magasabb- rendűségért való tömeghalál nem soroz- zák a legfőbb jók közé.

Aszkétának és vegetáriánusnak hirdette magát, aki mindent csak Woan isten jóvoltából csinál e földi síralomnyögyben, az akasztások és a hóhérvételek is bele- értve. Hirdette, hogy utálja az anyagi haszontól dolgozókat, akik nem mindenek felett a Maza ügyét tartják szemelőtt, hanem azt a szemtelen aspirációt tolják elő, hogy a haza, munkájuk ellené- ben, adjon megélhetést is nekik.

Közben kiderült, hogy ez a nagy idea- lista, aki a történelmi materializmus es- küldt ellenségének vallotta magát, csupán egy pretóriánus, aki a rajnai iparbárók és az elbai feudálisok pénzéből szervezte meg a barna seregét, szerezte be pompás

Károly király feltűnő nyilatkozata a diktatúráról

„A népek csak annyit kívánnak, hogy jól ve- zessék őket,

mert az emberek nem érnek rá közügyekkel foglalkozni”. Szilárd a liberális kormány helyzete

Párizs, június 20. A Petit Parisien Bu- karestbe kiküldött tudósítójának alkaima volt beszélgetést folytatni Károly király- lal. A francia újságíró kérésére Barhou látogatása alkalmából az uralkodó a kö- vetkező üzenetet küldte a francia nép- nek:

A király üzenete

„Nagy örömmre szolgál Barthou ur látogatása. Örömem annál nagyobb, mert ez az első eset Nagyrománia fennállása óta, hogy egy hivatalban levő francia miniszter hivatalosan érkezik hozzánk. Mély érzelmekkel viseltem Francia- ország iránt, aminek legkétségelenebb bizonyosságát adtam akkor, amikor az önké- országában töltöttem majdnem kizáróla- gosan száműzetésem négy évét.

Barhou új Bukarestbe érkezése sze- rencsés alkalom részemre, hogy ezeket az érzelmeket megerősíthessem és baráti üdvözlömetet küldhessem Franciaország- nak és Párizsnak.”

Az újságíró cikkében dicséri az ural- kodót, kiemeli intelligenciáját és tájé- kozottságát az összes aktuális nemzet- közti problémák terén, majd feltűnő részleteket közöl a beszélgetésből, ame- lyet a királlyal különböző aktuális bel- politikai kérdésekkel kapcsolatban folytatott. Különösen érdekes a mód, ahogyan az uralkodó a diktatura kér- désével kapcsolatban válaszolt az új- saágíróknak. A párizsi lap munkatársa: vajjon hitelt adhat-e azoknak a verzi- óknak, amelyek szerint az uralkodónak szándékában félig, vagy egészen dikta- tórikus kormányt hatalomrahozni.

Mit jelent a diktatura?

— Kit is jelent tulajdonképpen a dik- tatura — mondotta válaszában a király. Majdnem mindenütt erős hatalomra

lutóit és saját testére szabott repülő- gépeit.

Berchtesgadenben egy kis földbirtokot is vásárolt magának, mert hiszen szíve a parasztsághoz vonzza, amit teljesen jo- gosnak is tartunk, mert hiszen a világ legrosszabb, legközönségesebb lénye- ge, akit tulajdonképpen a város divilizi- ciója és kultúrája, amelyhez nem tudott asszimilálódni, amit sekélyes szellemi képességeivel nem tudott megérteni, va- dított meg.

Most aztán egy bécsi lap híradása nyo- man még érdekesebb adat derült ki a nagy „idealistáról”. Kiderült, hogy a Völkischer Beobachter című pronaszíro- zott, patentiözött és monopolizált náci- sajtótermék a Führer kizárólagos tulaj- donát képezi immár, amelyből haláltilan jövedelmeket vág zsebre.

Az ország kincstára katasztrófális helyzetben van, a márka érfedezete már csaknem a nullához közeledik, a barna butallionok hajdan fényes egyenruháj ron- gyos csafatokban lógnak le a desperádók- ról, akiket most pénzhány miatt s a ké- szülő bukás előtt szelnek ereszteneek — csak a Vezér bugyellárisa tömözt, csak a Vezér nagy idealizmusa változott át tel- hetetlen materializmusá.

Azaz nem is változott, mert hiszen sohasem is volt meg benne.

Mindazok, akik embertársaiknak idea- lizmust prédikálnak, legtöbbször azért

van szükség. Az emberek mindinkább napi egzisztenciájukkal vannak elfoglal- va és mindinkább arra áspirálnak, hogy vezessék őket, nem pedig arra, hogy ők is résztvegyenek a közügyek vezetésében. A nép csak annyit kíván, hogy jól irá- nyítsák sorsát. Majdnem mindenütt a parlament mellett vagy parlament nél- küli kormányoznak, Romániában, ahol a parlamentáris rendszer annyira megho- sodott és valóságos erkölcsös vált, fenn- tartandó. De ismételtelen szót emel a ki- rály a meddő szöfécsérelés ellen, amely demoralizálja a nemzeteket és akadályo- kat emel vezetők működése elé.

— Bevallom öfelségének, hogy e kér- déshen nagyszámú francia polgár is osztja véleményét.

— Bizonyos — jelenti ki a király, min- den habozás nélkül. — Tatarescu urat vá- lasztottam, mert őt a jelenlegi körülmé- nyek között a legalkalmasabbnak tekin- tem a kormányzásra. Teljes bizalmam van hozzá, valamint a kormányban he- lyetfoglaló többi miniszter iránt is.

Az új belga kormány be- mutatkozott a kamarában

Brüsszel, június 20. De Brocquille új kormánya bemutatkozott a belga kamará- ban. A miniszterelnök ismertette a kor- mánynyilatkozatot, amely leszögezi, hogy az új kormány kitart az eddigi külpolitika mellett. A kormánynyilatkozat részletei- sen foglalkozik a komolyan jelzett pénz- ügyi és gazdasági helyzettel. Adókönyvi- téseket és takarékosági intézkedéseket jelent be s rendelkezéseket helyez kilátás- ba, amelynek a gazdasági krízis ony- hitését lesznek hivatva szolgálni. A kor- mány hangsúlyozta nyilatkozatában, hogy Belgiumban valutakérdés nincsen. A belga frank a legegészségesebb pénz- nemek közé tartozik.

teszik azt, hogy saját maguk materializ- ták lehessenek. Hogy a tömegek elbolon- dított lelkiületén keresztül és a tőlük meg- kívánt idealista áldozatkészség által a saját husos és zsíros peccsenyűjüket sü- hessék meg és nyakig dűskálhassanak a mások verejtékén és becsapásán gyűjtött millióiban.

A német tömegek megtanulták, hogy mi az a hitlerita idealizmus. Láthatják, hogy a weimari materializmus sokkal több idealizmussal törekedett arra, hogy egy nagyobb darab kenyert, emberibb életfeltételeket teremtsen számukra.

De ha nem is látják még, látni fogják. Mert a hitleri idealizmus semmi egyéb, mint blöff, mint ahogyan maga a Vezér sem más, mint egy felfuvalkodott brau- nui mesterlegény, aki számszóra he- lyett a festett idealizmus letráján ka- paszkodott fel a kancellári magasztokra.

Hitler évszázadokra kompromittálta az idealizmust, amelyet felelőtlenül hirdé- tett, úgyhogy ezt a nemes emberi tevé- kenységet haladéktalanul valamilyen más műszóval kell megjelölni, ha nem akar- juk, hogy mindörökké kompromittálva legyen. Megtanultuk végre, hogy többet ér egy okos és józan, feltétlenül becsüle- tes materialista, akiben vannak idealista hevületek, mint azok az idealisták, akik- nek számára az idealizmus semmi egyéb, mint materialista érdekek kielégítésének egyik ravasz eszköze.

VILÁG TÖREK

A francia demokrácia és Románia

Louis Barthou romániai látogatása alkal- mából Irtá: Pierre Cot, volt légügyi miniszter

A Franciaországot Romániához fűző barátság egyike külpolitikánk szilárd támpontjainak. Ez a barátság sokkal erőteljesebb, mint aminő két kormány közötti egyezség lehet. Mert a kormá- nyok mindenütt buknak, változnak. A népek azonban megmaradnak érzel- meik és előszereteteik mellett.

Barthou Bukarestbe megy. Szerettem volna, ha a gyorsabb és szimbólikusabb légi uton utazik. Elviszi Bukarestbe Franciaország üdvözlését. En nem va- gyok tagja a parlamenti többségnek, amely a Doumergue-kormányt támog- gatja, de különböző, kizárólag baloldali pártok által támogatott kormányban az aviatikai miniszteri méltóságot töltöt- tem be. Ebben a minőségben magam- nak is Romániába kellett volna men- nem, hogy visszaadjam Irimescu lég- ügyi alminiszter látogatását. Igazán sajnálom, hogy a mi belpolitikai viszonyaink alakulása megfosztott attól a szép utazástól. De az én terveim és Barthou megvalósításainak rokonsága bizonyítja, hogy függetlenül a kor- mányoktól és parlamenti többségektől, Románia felé fordul Franciaország fi- gyelmé.

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy kifejtsem, miért kell szeresse Ro- mániát egy francia baloldali politikus.

Számomra és politikai barátaim szá- mára a demokrácia képviselői Fran- ciaország igazi politikai arculatát. Az em- beri jogok proklamálása, a francia for- radalom volt, az amely a világ szerete- tét megszerezte számukra és hosszú időn keresztül bizonyos előjogokat is biztosított nekünk. Önmagunk elárulá- sát jelenteni, ha megszünnénk ebben a szerepünkben megjelenni az európai közvélemény előtt.

A világháboru alatt éreztem ezt kü- lönösképpen. A népek velünk jöttek, mert bennünk a felszabadulás szellemét érezték, szemben a központi hatalmak dominálási szellemével. Wilson soha- sem dobta volna bele a világháboru mérlegébe az Egyesült Államok kardját ha egy német és francia militarizmus közötti konfliktusról lett volna szó. Úgyünk azért győzött, mert valami több, és nemesebb volt benne, mint nagyvezérkarok hajbakapása, hadsere- gek közötti összeütközés és diplomaták közötti rivalizálás.

Ne tévesszük meg magunkat. Bár- mennyire is előtörték a világot a ma- terializmus és nacionalizmus hullámai, a pozícióik lényegében nem változtak. A mi becsületünk, hirtveünk és erőssé- günk továbbra is az; hogy a demokrati- kus ideal bajnokai maradjunk. Ezt az ideált igyekezzünk érvényrejuttatni a Népszövetségben és fejleszteni orszá- gunkban. Nem sikerült még megvalósi- tanuk. Ez azonban nem ad okot ne- künk sem lemondásra, sem kétségbe- esésre.

Ez az oka annak, hogy a francia bal- oldali pártok habozás nélkül keltek a „jogegyenlőség” védelmére a nemzet- közli társadalomban. Számunkra a lojalitás kérdése ez. Nem tűrünk semmi- féle hierarchikus megkülönböztetést nagyobb, vagy kisebb, tegnap győző, vagy legyőzött nép között.

Szokásunk, hogy barátainkat asze- rint is ítéljük meg, mennyire teszik

maguké, vagy vetik el ezt a demokra-
tikus ideált. Talán hiba ez, mi azonban
jobban szeretjük a népeket, amelyek az
általunk szeretettel felkarolt doktrínák
értelmében irányítják sorsukat.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint-
hogy hosszú időn keresztül farkassze-
met néztünk a fasiszta Olaszországgal,
csak azért, mert fasiszta volt. Es igen
sok francia jobban haragszik Németor-
szágra, amely 1933-ban lábbal tiporta a
szabadságjogokat, mint arra a Német-
országra, amely veszedelmes külpoliti-
kát folytat.

A Szovjetországhoz való köze-
ledésünk magyarázata viszont az, hogy
a fennálló különbségek és nézeteltéré-
sek ellenére sem tudtak a francia de-
mokraták ellenséges szemmel nézni
azokra, akik megdöntötték az orosz cá-
rizmust.

Ezek a dolgok inkább érzelmi meg-
nyilatkozásokat, képviselnek, mint egy
ésszerű politikát. A népek azonban
gyakran hagyják magukat érzelmeik-
től vezetni.

Nem ártalom megmondani romániai
barátainknak: amennyivel inkább lesz
meg az érzésünk, hogy hazájukban a
szabadság virul, annál inkább fogjuk
szeretni őket.

Demokraták lévén, szeretnők, ha min-
denki jogainak biztosítása érdekében
minél jobban meg volna szervezve a
nemzetközi élet. Es minthogy a Népszö-
vetség válságban megy át — helyeseb-
ben szólva a válság, amelyben az egész
világ vergődik, a Népszövetségre is
visszahat — a kölcsönös szerződések
és a nemzetközi kapcsolatok kimélyíté-
sének rendszerét kívánjuk.

Hálásak vagyunk Romániának mind
azért, amit ezen a téren csinált. Míg
a szovjettel megmentésmadási szerző-
désről tárgyaltunk, Románia nem kö-
vethette közvetlenül példánkat, bizta-
tot azonban, hogy írjuk alá a megálla-
podást. Röviddel ezután a londoni tár-
gyalások eredményeképpen egy a mi-
enkhez hasonló egyezmény jött létre
Moszkva és Bukarest között is. Ez a
politika megteremtett gyümölcseit. A
francia demokraták örülnek ennek.
Ezen szerződések és paktumok révén —
amelyeket eddig megkötöttek és ame-
lyeket a közeljövőben meg fognak kötni
— biztosítva van a béke Keleteurópa-
ban.

Hogy azonban ez a politika sikerre
vezessen, szükség van egy átfogóbb
nemzetközi szervezetre kereteire, mert
egyébként az a veszedelem fenyeget,
hogy az egyes államok közötti egyezsé-
gek katonai szerződéseké fajulnak.
Ismét feltámadnak az államilag fel-
fegyverezett hatalmi csoportok. A né-
pek ismét háborus készülődésekre kon-
centrálták energiáikat. Ez az offenzíva
készülődés pedig, amely párosulna a
kapitalizmus gyógyíthatatlan bajaival,
elkerülhetetlenül háborúhoz, azaz euró-
pai civilizációnk összeomlásához ve-
zetne.

Ezen a téren is bizunk Románia la-
tin bölcsességében, okosságában és ba-
rátságával fordulunk hozzá.

Madách: Ember tragédiája. Propagan-
dakiadás Zichy Mihály képeivel, 30 lej
egészvázsonban. Kapható az Uj Kelet
könyvosztályában az összeg és portó-
költség előzetes beküldésével vagy után-
vétellel.

DAS SCHWARTZ- BUCH

Tatsachen und Dokumente
Die Lage der Juden in Deutsch-
land 1933. A párizsi Zsidó Co-
mité kiadásában most jelent meg
534 oldal, szencziós dokumentu-
mok és adatok. Ara 300 lej. Meg-
rendelhető az Uj Kelet könyv-
osztályában.

SELECT MOZGO

AZ ÉN BÜNÖM

Érdekes rendezésű film, mélyen megindító tartalommal, főszerepekben:
FREDERIC MARCH és TULLIAH BANKHEAD
Műsoron kívül: **MICKEY MAUSS ALMA.**

Szinek a kisantant- konferenciáról

Bucaresti-Bukarest, június 20. A kis-
antant konferenciának mintegy bevezető-
je volt a kisantant sajtókonferenciája.
Mintegy harminc cseh és jugoszláv újság-
író érkezett Bukarestbe a múlt pénteken.
A nagy hotelek homlokzatán a három
szövetséges állam zászlói lobognak. A
Piccadillynek szélesre kitért kapui előtt
hosszú sor autók, a sajtókonferencia részt-
vevőinek rendelkezéseire bocsátott kocsik.
Délelőtt bankett az Athenée Palaceban.
Délután tisztelés az Ismeretlen katona
sírnál, este vacsora a csehszlovák kö-
vetségen, másnap ebéd a Cinában, azután
diner a jugoszláv követségen, recepció...

Vasárnap délután a „Romania” repülő-
vel megérkezik Konstanából Titulescu,
hogy este banketten lássa vendégül a
három ország külpolitikai hírlapíróit.
Ezzel be is fejeződött a sajtókonferen-
cia, amelynek kellemesebbét még nem
gondolták ki eddig.

Erkeznek a vendégek
Már ideje is volt befejezni, mert kezd-
tek megérkezni a fontosabb személyisé-
gek.

Vasárnap este Titulescu, a kormány-
tagjai, a csehszlovák, jugoszláv követek,
vagy 60 újságíró, este 11 után az Északi
pályaudvar peronján találkoznak. A be-
robogó Simplon expresszről Jeffries —
jugoszláv külügyminiszter elhőledik le-
derűsen, amikor megpillantja Titulescu
még derűsebb arcát. A szerb külgymin-
iszter feleségének vrráglal kedveskedik
Titulescu ragyogó szépségű felesége
Magnezium fények vakító fellobbanása
közepette kaptognak a fényképezőgépek.
Jeffries alacsony tömzsi, angolbajszu,
kellemes megjelenésű uriember, de hiába
nem kelti egy diplomata, még kevésbé
egy külügyminiszter impresszióját.

Azért jól megértik egymást Titules-
cuval. A sárga arcu, mandula szemű ro-
mán külpolitikusi akaratát mindig
szent a tömzsi szerb előtt. Titulescunak
sokkal nagyobb a presztízse, semhogy az
ő álláspontja vita tárgyát képezhetné.
Annál váratlanabban hatott a jugoszlávok
esőkönyvsége az orosz kérdésben.
Jugoszlávia megmaradt az egyetlen or-
szágnak, ahol a Wrangel-tisztek otthon
érezhetik magukat.

Erkezik Benes
Reggel 9 órakor már Jeffriesel együtt
várt a kitűnő társaság a halmi gyorsra,
amelyből Benes igézően intelligens feje
mosolygott.

A cseh külügyminiszter már messziről
intgetett a kezével.
Titulescu majd Jeffries ölelik meg a
triumviratus megérkező harmadik tagját.
Franciaul folyik a beszélgetés. A pá-
lyaudvar zászlódiszben uszik. Cseh-Jugo-
sláv-román színek borítják végig az osz-
lopokat, falakat...

Ezután Beneseket árasztják el virá-
gokkal.
Az Athenée Palace szerb és cseh sza-
vaktól hangos. Itt szállott meg a két ven-
dég külügyminiszter, de itt lakik az új-
ságíró delegátusoknak is nagy része.

Tízegyházor már a Piata Victorian
levő külügyminisztériumban ül együtt a
három szövetséges. A sok és karesu tor-
nyu Sturdza palota bejáratánál hatalmas
cseh-jugoszláv és román lobogók, valósá-
gos diadalívét képeznek. A palota udva-
ra hatalmas autóparkká változott, a kö-
vetségek fényes karosszérei vakítóan ve-
rik vissza a júniusi nap sugarait.

A Sturdza-palota terméi
A Sturdza-palota első előcsarnoka hem-
zseg az újságíróktól. Mintegy 15 asztal
van felállítva számukra, a márvány ter-
emben, amelynek falairól a Sturdzak fe-
jedelmi ősei néznek le a sok szláv toll-
forgatóra...

A második előcsarnokban, amelynek
mozaikja valóságos műemkek, falain
nagy festői kompozíciók, freskók, már-
vány faragványok, köröskörül az ősök
fehértörvény mellszobraival, közepén

aranyozott állóóra — a három szövetsé-
ges állam diplomatai tárgyalnak. Itt van
Seba, a birkozó kinézésű bukaresti cseh-
szlovák követ, aki a Szokol-mozgalomban
kifejtett érdemeinek rekompenciójaké-
pen lett bukaresti követ. Ciolac Antics,
a szerb követ, ősz, előkelő megjelenésű
vérbeli diplomata. Grigorcea, budapesti
román követ is itt van, ő segíti Savel
Radulescut a háznagy teendőiben. A fia
tal külügyi alminiszterrel csak most de-
rül ki igazán, hogy Titulescunak jobb-
keze, mindenhol ott van, mindent intéz
az állomáson, a megérkezésnél, az Isme-

7 milliárd dolláros hitelt szavaztak meg az amerikai kormányoknak

Kompensációs pénztárt állít fel az amerikai államtanács

Washington, június 20. Az amerikai
parlament rendes ülészaka ma befejező-
dött. Ebben az ülészakban 6 milliárd 800
millió dolláros hitelt szavaztak meg,
amely összeg pároltanul nagy az ameri-
kai és valószínűleg az egész világ törvény-
hozásainak történetében.
Egyidejűleg az államtanács véglegesen
elhatározta, hogy az Egyesült Államok
kormányának kompenzációs pénztárt létesít-
het, Anglia példájára, hogy így feleljen
a német moratóriumra.

Egymillió font értékű aranyat mentettek ki az óceán mélyéből

Felszínre került az „Aegypte” elsüllyedt aranyrakománya

Amsterdam, június 20. Az „Artiglio”
holland gőzös buváregénységének si-
került a napokban az „Aegypte” nevű
elsüllyedt gőzösből egymillió font ér-
tékű aranyat felszínre hozni. Ez a leg-
nagyobb aranyrakomány, amit ember-
emlékezet óta az óceán mélyéről sike-
rült megmenteni. Ez az összeg azonban
még mindig csak a fele annak, ami az
„Aegypte” hajó katasztrófája alkalmá-
val elsüllyedt.

Az „Artiglio” egy holland társulat
tulajdona, amely kizárólag elsüllyedt
kincsek felhozatalával foglalkozik. A gő-
zösknek egészen sajátos felszerelések
van, különösen pedig az Artiglio em-
berei azok, akik az elképzelhető legbo-
nyopdalmasabb technikai felkészültsé-
ggel végzik a kutatásokat. Ennek elle-
nére az „Aegypte” kincseinek szinreho-
zása a legnehezebb feladatnak egyike
volt. Az „Aegypte” angol postagőzös
volt, amely Angliából Egyiptom felé
való útján süllyedt el. A gőzös külön-
böző biztosító társaságok fémkaszetták-
ban elzárt aranyrudait vitte Kairó

reuten Hős sírnál, a királyi palotában,
az audienciánál, a bankettekben, s a kon-
ferencián.
Egy történelmi íróasztal

A csarnoktól jobbra eső kabinetben
széles sötét tölgyfaasztal körül ül a há-
rom külügyminiszter, Benes, Titulescu és
Jeffries. Ugyanaz a tölgyfaasztal, amelyen
Genfben a kisantant három külgyminis-
tere 1933-ban aláírta a kisantant újjaszer-
vezéséről szóló paktumot. Titulescu tör-
ténelmi butoradabbá emelte értékét, a
mikor Bukarestbe szállította. Titulescu
ezt is hű maradt babonás szokásai-
hoz. Azt tartja, hogy ez az asztal szeren-
cesét hoz.

Csupa virág mindenfelé, liliumok, ró-
zsák, szegfűk illata tölti meg a termeket.
A sok fekete ruhás úr szinte esküvői han-
gulatra emlékeztet.

A zárt ajtók mögött országok sorsa fe-
lett folyik a vita: A velencei találkozó,
a moszkvai szövetsége, Gömbös beszé-
de, a keleti Lokarno, a leszerelés, Ausz-
ria, a Habsburg restauráció, a gazdasági
krízis, a Balkán problémái, a béke vagy
a háború kérdése perog a genfi tölgyfa-
asztalon, mint egy hatalmas világtörté-
nelmi film.

Száraz kommunikék számolnak be a
tárgyalásokról, amelyeknek kulisszái mö-
gött népek sorsa dől el. (h. e.)

felé, Brest közelében aknára futott. Az
aranykészlet oda veszett és a biztosító
társulatok, amelyek csak egy kis há-
nyadát tudták biztosítani ennek a nagy
készletnek, óriási veszteségeket szen-
vedtek.

Néhány évvel a katasztrófa után az
olaszok kezdeményezésére holland-olasz
társulat létesült a kizárólagos cél-
lal, hogy elsüllyedt kincseket megint
felszínre hozzanak. Néhány sikerült ex-
pedíció után a társulat elhatározta, hogy az „Aegypte” aranyát is megszerzi.
Mindenekelőtt meg kellett keresni a
szerencsétlenül járt gőzös helyét, ami
hónapok munkája volt. 140 méter mély-
ségben kellett leszállani az óceán színé
alá és újabb hónapokig tartott, amíg a
hajóroncsok között utat lehetett rob-
bantani a kabin felé, amelyben az
arannyal töltött kazetták voltak elhe-
lyezve. Hónapokig a rossz időjárás
miatt nem lehetett dolgozni. Később
aztán az Artiglio mérnökeinek elektro-
mos mágnesek segítségével sikerült las-
sanként megszerezni az aranyrudakat.

Felhallatszik a f
lése, aztán a tradi
lent várakozó töm
nyék kiszállnak. K
lottak padjai után
szében a családé. St
testvérei ülnek ott.
arcu, jómegjelenés
talan. Az anya arca
kolható féltés ki ne
gadalom ezen a d
Ott örökdió fátyol
végig, szótlanul ki
dulatát, nézi hangt
amíg kiszáll az aut
vizik. A lánytestv
egyik barna, fiatal
jak Stavszkyt és sz
nek vele, amíg a tá
dőlők. Egy 12-13 é
Szakasztott mása S
őces ugyancsak kor
litika ármányos szö
szolgáltatás komor,
rafusaiba.
Rosenblatt egyed
szágban. Hozzájárto
gény emberek s nem
órában. Neki család
nélkül kell itt tölnie,
áll mellette. Arcu h
kél hóféhér munká
neki a kfárszábai ne
gás a szabadban, a
egyórási szabályos
ni

Erkeznek az ügyv
vádó, az ügyész o
Egy karesu, áttetsző
Samuel titkárnője,
elő az aktákat a be
lyekre hivatkozás
Megbíz

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható
román és magyar fordítással is

az UJ KELET könyvosztályában

Ara 120 lej
Szállítjuk utánvétellel vagy az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldés
mellett.

A jeruzsálemi nagy per utolsó felvonásánál

Jeruzsálem, június hó. (Az Uj Kelet munkatársától.) A tragikus gyilkosság, amely Tel-aviv homokstánján történt, immár teljes esztendeje. A sirhoz zárandokolnak ma a kvucák munkáscsoportjai és emlékbeszédek hangzanak el az országban mindenütt. Kint emlékbeszédek, bent a boltíves ódon teremben, a törvényszék elmaradhatatlan dohos levegőjében a vád és védelem esztázik. Az igazság vivja döntő küzdelmét. Az évforduló napján fejezi be Trusted ügyész a vád szavait, amelyben a halált hozó paragrafus 170-es szakasza van a vádlottak fejére olvasva. Rosenblatt ellen nem annyira éles, mondhatni enyhe az ügyész hangja. Az április óta zajló törvényszéki tárgyalás folyamán 45 tanút sorakoztatott fel a vád és 72-öt a védelem. Egyre bonyolultabb, egyre szövevényesebb a detektívdrámának beillő szenzációs per. Csak Horace Samuel védőbeszéde derít fényt, világosságot az ügy minden mozzanatára.

A bírósági terem

A bíróság hatalmas épülete az orosz téren, közvetlen az orosz templom színes, csillogó kupolái mellett emelkedik. Tipikus a kép a járásbíró előtt. Asztalok, székek vannak felállítva, tinta, író és akták rajta. Egy-egy kő az iratnyomok ezeken az aktákon, amiből van bőven Jeruzsálemben. Arabok ülnek az asztal előtt és papírtábla jelzi, hogy itt az arabra, héberre, törökre, minden nyelven fordítanak és írnak kérvényeket. Így nézhetett ki a régi római időkben az ítélőhöz házak előtti térség. A perlekedő arabok nagyrésze ugyanis analfabéta, akik itt iratják meg aktáikat. A Bét Mispát előtt tömeg áll, főként revizionistákból. A rendőrség legalább husz méternyire visszatorlasztja őket a törvényszék bejáratától. Különösen megszorított ma az őrség, folyosókon, lépcsőkön, mindenütt. Itélőhözatalra kerül a sor, ha a védelem befejezi mondanivalóját. A vá-

ros fővonárain kora reggeltől csapatos lovasrendőri őrségek cirkálnak s a hajnali órákban erős felkészültség indult Tel-avivba, mert ott is nyugtalan a hangulat.

Az első emeleti 22-ös terem még csukva. A folyosón hosszú sorban, már reggel 4 órától állnak ott azok a kiválasztottjai a sorsnak, akiknek reményük van a bejutásra. Egy őszhajú, jóságos arcu uriaszony az első a sorban. Jabotinsky nővére ez a hölgy, aki a Rasswjetet tudósítja. A per nyolc hónapjának minden napján ott van, hajnaltól áll ott, de ha megkésik is néha, azok, akik órákkal előtte jöttek, mely tisztelttel adják át neki az első helyet.

Lent őrt áll a tömeg rendületlenül. Pedig chamszin van ma, levegő nélkül, fűlledt forróság. A bírói asztalon két ventilátor szünet nélkül működik, hűvös ábránddal eltelve, hogy levegőt varázsolhat elő. Az ég köröskörül szürke, nap nélküli. Chamszin idején a nap nem látható.

A hallgatóság

A legkülönbözőbb elemekből rekrutálódik a hallgatóság. Nincs ma Palesztinában réteg, amelyet a per, az ítélet ne érdekeltne. Sapkás, pajeszos fiúk, intellektuelek, szakállas öregek, nők, munkászubony, pool, revizionista, semlegesek, itt minden képviselve van. Az angol rendőrök ugyancsak buzgó hallgatói a pernek. Nyitott ajtókon a folyosók perlekedő arabjai láthatók. Kiváncsian be-bekuk kintanak ők is, aztán mennek utjukra tovább.

A hangulat a teremben a védőbeszéd alatt bizakodó és az első impresszióknál revizionista részről már csak egy az aggodalom, nehogy az öröm spontán megnyilatkozása az ellenpártban újra felverje a gyűlölség hullámaint és éseztüzésre kerüljön sor. Ezt látogatják bizakodó, higgadt revizionisták, ősz vezérek. A kétségnek nyoma sem látható sem a családon, sem a neutrális és revizionista arcon. Felmentő ítélet ilt ezeken a biztonságos, derült vonásokon.

Elővezetik a vádlottakat

Felhallatszik a fogda autójának tülkölése, aztán a tradicionálissá vált taps a lent várakozó tömegből, amikor Stavszkyék kiszállnak. Kezeik láncban. A vádlottak padjai utáni első sor teljes egészében a családé. Stavszky ősz szülei, ifjú testvérei ülnek ott. Az ősz hajú, borotvált arc, jóméglelésű apa komor, halk szóval. Az anya arca derült, de a nem titkolható féltés ki nem alvó szikrája, az aggodalom ezen a derültségen is átalőr. Ott örködik fátyolos szeme napról-napra. Ott örködik fátyolos szeme napról-napra. Ott örködik fátyolos szeme napról-napra. Ott örködik fátyolos szeme napról-napra.

tesz, vesz és amikor itélőhözatal után egy bankból kijönni látom, olyan feldúlt szelid arca, hogy az ember önkéntelenül arra gondol, mennyire átélhetette a pert az iratok másolása, kezelése alatt.

Sírt, a vizsgálat ügyésze civilben jön be, a hallgatóság első sorába ül. Nem egy izben kellett Samueltől éles cáfolatot és kritikát zsebrevágnia.

Felálljt vezényelnek: a bírói tanács jelenik meg. Samuel kezd a napot, folytatja védőbeszédét. Blokkok kerülnek elő, siklanak a tollak oldalról oldalra. Minden újságíró előtt ott a lapja, abból látható, milyen változó alakban jutnak el a közönséghez Samuel szavai. Egymásra néznek megértően a hatalmasan épített beszéd egy-egy szenzációs fordulatánál. Mellette a varsói „Moment” szerkesztője, Heftmann ül. A külföldi lapok közül csak a lengyelországi sajtó hozta teljes esztendőnt át a tárgyalás anyagát szóról szóra. Három hónapja van az országban emiatt Heftmann, holott a Momentnek, mely naponta kétszer jelenik meg, külön tudósítója és három irodalmi munkatársa van itt. De a lengyel zsidókat különösen érdeklí a per minden mozzanata, majdnem jobban, mint magát Palesztinát. A Stavszky család lengyel, a revizionizmus ott a legerősebb és a legnagyobb zsidó közösség is a diasporában, ma Lengyelországban van.

A védő

Horace Samuel Londonból hívta meg a revizionista párt a vádlottak védelmére. Samuel, a zsidó légió működése idején, amelyben maga is résztvett, éveket töltött Palesztinában. Emlékeiről könyvet adott ki, amely napló formájában az egyik palesztinai revizionista lapban, a Chazit Haamban jelenik meg folytatásokban. Bíró volt Palesztinában, hadbíró,

szakavatott ismerője tehát az itteni perrendtartásnak. Az utóbbi éveket Londonban töltötte, ahol egyike az elismert, legkiválóbb jogászoknak. Még a vizsgálat folyamán ő vette át a védelmet és egész idő alatt bámulatos energiát, jogi tudást, ambíciót és olyan leleményességet tanúsított, amely élénk fényt derített a per nem egy homályos részletére. Éles kifakadásai a palesztinai rendőrséget nem egyszer súlyosan érintették. Nem hatásvadász, nem utazik arra, hogy a bíróságban fellengős frázisokkal hangulatot keltsen, hanem vaslogikával igyekszik halomba dönteni a vád állításait. Mesteri ügyességgel bogozza ki a szövevényes per össze-kuszált szárait és előadásának hatása alatt egyre világosabb, tisztább a kép.

Előadasmódja páthoz nélküli, ritkán téved erre az útra, amikor elragadja a szó heve. Zökkenő nélküli simaság és folytonosság a jellemzői. Aki angolul ért, tátott szájjal figyel, aki nem érti ezt a kifogástalan angolt, az is tisztában van vele, hogy a tekervényes fordulatok melyikénél tart. Hangjának modulációi, mozdulatjai, egy-egy tagjelzés annyira kifejezők, hogy mindenki megérti, miről van szó. „Very nice, very nice”, hangzik itt-ott az alragadtatás felkiáltása, különösen az újságírók között. Néha megdöbbenést váltanak ki lendülő, szárnyaló szavai. Samuel a szünet alatt is dolgozik, rendező az aktákat. Szerda déltől péntek délig, két teljes napot beszélt. Két teljes napon hallgatták a legfeszültebb figyelemmel.

A bíróság

Bő alkalom nyílt ezalatt, a bíróságot és szemügyre venni. A négyes tanács egyik tagja arab, kettő angol és egy zsidó. Fejük fölött az angol címer. Az arab ceruzájával ütemesen kopog az asztalon, mogorván néz maga elé. Piros fezből fekete haj kandiál elő. Szemüvege meg-megmozdul arcrándulatánál, amikor Samuel Abdul Medzsídről, az arab vádlótól beszél. Mert két arab gyilkos is komplikálja a pert, akiket a bíróság egyszerűen eljött. Előrehajolva hegyezi füleit. Széles, bulldogg arc, megtermés alak. Talárján piros kihajtó.

Mellette az angol bíró e pillanatban jegyez. Egyébként nem veszi le szemét az ügyvédéről. A másik, a tanács feje, szikár alak, száraz arc, tipikus hideg angol. Az előbbinél több érdeklődést látszik elárulni. Néha megszakítja az ügyvéd beszédét. Különösen amikor az angol rendőrséget támadja bátor nyíltsággal Samuel. Mert eltűnt rendőrségi alak is szerepelnek ebben a perben. És síponok is. Törvénykönyv előtte, papírszeletekkel paragrafusok kijegyzve és az egyéves per hatalmas aktacsomói. Piros gallérszerű tóga, bronz lánévaj díszítve az öltözébe, fején mindkét angolnak fehér loknis paróka.

Amerika delegátusa a fegyvergyártás nyilvános ellenőrzéséről követelte a biztonsági bizottság ülésén

A biztonsági bizottság megkezdte a biztonsági paktum tanulmányozását

Genf, június 20. A biztonsági bizottság megkezdte az európai biztonsági paktum létesítése lehetőségeinek tanulmányozását a Népszövetség paktumának 16 szakasza megerősítése útján. A bizottság megvizsgálta a regionális kölcsönös közreműködési egyezmények ügyét és annak módját, ahogyan ezeket az egyezményeket be lehet iktatni az általános leszerelési konvencióban.

Egyidejűleg Wilson Amerika leszerelési delegátusa kifejtette az Egyesült Államok kormányának álláspontját a fegyvergyártás ellenőrzése kérdésében. Az amerikai kormány ellenőrzését és nyilvánosságát kíván elsősorban minden kormánytól saját országában, amelyek vizsgálataik eredményét közölnék

a leszerelési konferencia állandó bizottságával. Magánüzemek nem gyárthatnának fegyvereket az illetékes kormány engedélye nélkül. Az üzemek kötelesek saját államuk kormányának bejelenteni a külföldi államok által történt rendeléseket és ezt a közlést továbbítani kell Genfben. Ezt a formalitást a szállítási pillanatáig teljesíteni kell.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

IPAR-VASUTI SIN

5000 fm. 12 kg-os
2500 fm. 11 kg-os
1500 fm. 9 kg-os
3000 fm. 7 kg-os
1500 fm. 5 kg-os
használt, de kifogástalan állapotban egészben vagy télenként eladó. — Az anyag azonnal szállítható, Érdeklődések „Északrománia” jellegével elap kiadóhivatalához küldendők.

De Valero, a tanács negyedik tagja, spanyol származású zsidó. Feje fedetlen, felfelé fésült haja szokás, nem a szefárdok megszokott fekete sörénye. Széles arc, ugyancsak nagy hermet. Tekintete merőn Samuelre van szegezve, látszik, hogy a legtöbb köze ehhez az ügyhöz mégis csak neki van. Hiszen zsidó úgról van szó.

Elhangzik az ítélet

Elhangzik a védelem zárószava. Fojtott atmoszférában, tömpán, keményen hangzik az ítélet, amely Rosenblattnak a szabadságot adja vissza, Stavsky elő pedig az élet kapuit zárja el. „Anj cháf mippesá!”, én ártatlan vagyok, röppen el a drámai kiáltás Stavsky ajkáról. Az anya összeroppant testéből fuldokló zokogás hördül fel. Ki is irhatná le egy anya feljajdulását amikor halált mondának fia fejére? Dermét megdöbbenés ilt a termen. Percekig senki sem mozdul. Félélmetes a Stavsky kifágadása, vad és elszánt: „En ártatlan vagyok és vérem azok fejére fröccsen vissza, akik igaztalanul ítélték fölöttem!”

A tolmács, akinek az ítélet angolból jiddisre kellett fordítania Stavskyék számára, elsápad, kezében az írás reszket és kínosan, vontatva jönnek elő szavai. Az ítélet Stavsky fejére szótöbbséggel történt, három egy ellen. De Valero, a zsidó bíró Stavsky ártatlansága mellett szállt síkra, ő nem szavazta meg a halálos ítéletet.

Lent a város szíve véresen lüktet. Felbolygatott, céltalan lötös-futás mindenfelé. Csoportok verődnek össze minden tíz lépésre. A lapok rendkívül kiadásai falakra tűzve jelennek meg, amelyek előtt életveszélyes a tolongás. Az első pillanatban megrendült némaság honol. Bombaszzerűen, váratlanul, kínosan ért mindenkit ez a salomoni ítélet, amely egyik pártnak sem adta meg a teljes megegyedést. Rabbi Kuk és a pártok nyugalomra intenek. Röpcédulákat osztogatnak. A felzúgult kedélyek nyugalmát azonban nem lehet lecsillapítani. Levertek arcok, megdöbbenő tekintetek mindenfelé. Lovasrendőrök, katonai felkészültségek cirkálnak. A feszültség robbanni készül. Erec Jiszráél forrong.

Ohlbaum Etus

Nyaralási Ujság

Ez a rovat a közönség legközvetlenebb érdekeit szolgálja. A mai nehéz időkben, amikor a jómódban élők is csak nagynehezen tudnak kiszakadni a mindennapi teendők közül, hogy néhány héten keresztül kipihenjék az egész évi munka fáradalmait, amikor egyre kevesebb beteg ember teheti meg, hogy gyógyfürdőre menjen, mert a gyógyfürdő nagyon drága, elsőrangú szükségesség olyan nyaralattási lehetőségeket teremteni, amelyek árakkal alkalmazzanak a fürdőzők anyagi helyzetéhez. Ebben a rovatunkban a legelőssőbb nyaralási lehetőségeket hirdetjük és a szükséghez képest magunk szervezzük meg az olcsó utazásokat, akár társas alapon történnek azok, akár egyénileg.

Az olcsó karlsbadi utazás mellett most újabb rendkívül kedvező feltételű nyaralási lehetőségeket ismertettünk. Minden érdeklődőnek vagy a rovat keretében fogunk szerkesztői üzenet formájában válaszolni, vagy pedig, válaszbelégyes levelekre írásban is.

Eddig megszervezett olcsó nyaralattási akcióink tudnivalói a következők:

Ujabb felvilágosítások az olcsó karlsbadi nyaraláshoz

Mint már megírtuk, az I. és II. osztályú (12.800, illetőleg 10.000 lejes) kategóriák mellett egy harmadik, drágább kategória is van, mely azonban csak abban különbözik az eddigiektől, hogy az elszállásolások a nemzetközi vendégek által látogatott luxushotelekben történik. Ez a kategória is rendkívül olcsó, 15.900 lej és a fürdővendégnek joga van a kategóriákat bármikor megváltoztatni, a minimális differencia lefizetése ellenében. Ugyancsak jogában áll a fürdőzőnek hetenként változtatni a kategóriájában tartozó szállodákat és éttermeket. Az orvosi kezelés szabad orvosválasztás alapján történik.

Eddigi felhívásainkból és levelezéseinkből kimeradt, hogy a csk valuta vagy deviza kieszközöléséhez feltétlenül szükséges egy hatósági orvosi bizonyítvány felmutatása, melyben a fürdőző igazolja, hogy karlsbadi utja egészségének helyreállítása miatt történik. Ilyen bizonyítványt a városi és megyei orvosi hivatalok vagy a körorvos állíthat ki. Felkérjük azokat a jelentkezőket, akik utlevelüket már beküldték, hogy utólagosan küldjék be az orvosi bizonyítványokat is.

Az ország különböző vidékeiről beérkeztet számos érdeklődésre közülük azt is, hogy miután a nyaralás egyéni módon történik, nem szükséges ragaszkodni az eredeti utárrányhoz (Kolozsvar—Nagyvárad—Szatmár—Halmi), hanem utazni lehet az Arad—Budapest—Prága útvonalon is. Ebben az esetben a tarifa valamennyire módosul. Erre vonatkozólag a rovatban vagy válaszbelégyes levélben minden érdeklődőnek válaszolunk.

Ismételten felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy a jelentkezésnek feltétlenül az indulás előtt 10 nappal kell megtörténnie és akkor kell lefizetni a részvételi díját is.

Bikszádfürdőn

Erdély Karlsbadijában 21 napig nyaralhat 2000 lejért

Ebben az összegben bennefoglaltatik 21 napú orth. kóser teljes ellátás, strandfürdő, kurtaxa és gyógykezelés költsége. A vasuti költség is minimális, mert a CFR a Bikszádfürdő fürdőzőknek 50 százalékos díjengedményt ad.

Ezt a normális árakkal szemben cca 50 százalékos kedvezményt a fürdőigazgatósággal megkötött megállapodásunk értelmében csak az Uj Kelet olvasói kapják az Uj Kelet kiadóhivatalának szelvényei ellenében.

Julius 8: kéthetes kirándulás a Fekete tengerre

Dr. Gara Ernő nyaralattais akciója iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Kétheti nyaralás összköltsége 2490 lej. In-

dulás Kolozsvarról július 8-án este 21 óra 22 perckor. A kirándulók egy napig tartózkodnak Bukarestben. A kirándulók két kategóriában nyaralhatnak 2490 lejért Carmen Sylvában.

Azok, akik az egész időt Konstancán akarják eltölteni, 380 lejtel fizetnek többet.

A „Nyaralási Ujság” üzenetei:

Többeknek. Leveleket ma postáztuk. — M. Sándor Arad. 1. Keddi cikkünkben megtalálja a szállodák listáját. 2. Akkor indul, amikor akar, mindenképp függetlenül. 3. Aradról is indulhat, ebben az eset-

ben magyar vízum is kell. Árutazása vízummal együtt az utiköltségdifferencia 1303 lej. 4. Küldjön be utlevelét, adóbizonyítványt, hatóság orvosi bizonyítványt és az ön által választott kategória összegét. — „Románca” Karánsebes. 1. Keddi számunkban közzétettük. 2. Kaphat jegyet Karánsebesre, de jobb ha ön vált Kolozsvarra (II) Szamosfalvára) furdőjegyet. 3. Ha Aradon át akar menni, 1936 lejtel kerül többre, magyar vízummal együtt. Innen küldhetjük a jegyét. 4. Küldje be az összeget az utlevellel együtt legalább 10 nappal az utazás előtt. Ne felejtse hatóság orvosi bizonyítványt mellékelni.

KÖZGAZDASÁG

Ujra módosítják a kontingentálási rendszert

Bucuresti-Bukarest, június 20. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium elhatározta, hogy a jelenleg hat hét óta fennálló kontingentálási rendszert megint módosítja.

A jelenlegi kontingentálási rendszer alapján korlátozott külkereskedelemtől a következőket állapították meg.

1. Az új rendszer adminisztratív vonatkozásban sokat javított az azelőtti rendszer hibáin. A kontingentálási kérvényeket sokkal gyorsabban intézték el és az adminisztráció sokkal jobban volt megszervezve az előbbieknél.

2. A külkereskedelmünk jelenlegi állása és devizahiány következtében, a behozatali kvóták sokkal nagyobbak semhogy azt az ország mind kevésbé aktív külkereskedelmi mérlege kibírja.

A kontingentálási rendszert a kormány most olyképpen akarja módosítani, hogy a behozatali korlátokat az ország belső szükségletéhez képest különböző összegekben állapítsa meg.

A legnagyobb behozatali kvótát a nyersanyagok a legkisebket a luxus cikkek fogják kapni.

Ugyancsak megállapítják azt is, hogy a kvóták által előirt mennyiséget melyik államtól lehet importálni.

Természetesen előnyben részesíti a velünk aktív külkereskedelmi mérlegű államokat.

A kereskedelem és iparügyi minisztérium most a Banca Nationalával meg kezdte az új rendszer megszervezésének munkálatait.

Beállította a kereskedelem és iparügyi minisztérium a temesvári Lloyd bíróság működését

Timisoara-Temesvár, június 20. A temesvári Lloyd bíróság ellen egyes kereskedelmi körök ujra akciót kezdtek, aminek az alapján a kereskedelmi minisztérium elhatározta a Lloyd bíróság betiltását.

Az érdekelte kereskedelmi köröket a betiltás súlyosan érintette. A Lloyd bíróság számtalan esetben nagyon hasznos volt a kereskedőtársadalom számára, amennyiben megrovíditotta a bírósági peres eljárást és a legrövidebb időn belül döntést hozott olyan esetekben, melyhez a rendes bíróságoknak hó napokra vagy évekre lett volna szükség. A Lloyd bíróság évek hosszú munkájával páratlan tekintélyt vívott ki magának a kereskedelmi világban. A nagy külföldi cégek romániai kötesek-

nél kizárólag a Lloyd bíróság illetékességét kötik ki.

Temesvár kereskedő és iparos társadalma most egységes akciót indított a Lloyd bíróságot megszüntető miniszteri rendelet ellen, tekintve, hogy betiltásra csak az igazságügyminisztériumnak lett volna joga.

A bányászati gazdasági körök remélik, hogy az igazságügyminisztérium akikhez a Lloyd bíróság kérdésében memorandummal fordulnak, meg fogja változtatni a kereskedelem és iparügyi minisztérium határozatát úgy, hogy a Lloyd bíróság tovább folytathassa működését. Az igazságügyminisztérium döntéséig azonban a Lloyd bíróság nem itélkezhetik.

A KORAI VÉNÜLÉS ELKERÜLÉSE VÉGETT...

Ha az arc nem ráncos, a bőr üde és a mell kemény... ez ugyebár azt jelenti, hogy a nő fiatal?... „A jó vér teszi a bőrt széppé”, mondják a délfranciaországi asszonyok és igazuk van, a bőr szerves része a szervezetnek és annak minden változását magán viseli. Mihelyt a vér romlani vagy szegényedni kezd, a bőr színe viaszgárgává vagy halványzürkévé válik; elveszti fényét, összeráncosodik rózsái elhervadnak.

Joggal mondhatjuk tehát, hogy a szép bőr az egészség tükrö. A korai vénülés elkerülésének előfeltétele a vér ifjúságának és tisztaságának megőrzése, amit azáltal tudunk legbiztosabban elérni, ha minden este beveszünk egy kevés URODONAL-t. Az

URODONAL

megőrzi az ifjúságot.

CHATELAIN gyártmánya

MEGBIZHATÓ NEMZETI

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

SPORT

Vasárnap: Haggibbor—MSE

E hó végén teljes lesz a reorganizált Haggibbor

Csuj-Kolozsvar, június 20. (Az Uj Kelet tud.) A legnagyobb csendben ugyan, de belülről annál lázasabb munkával folyik a Haggibbor futballcsapatainak újraszervezése. Az elmúlt napokban a próbajátékosok egész tömege jelentkezett az egyesületnél. A legális utak betartásával már elántés alá van a csapat új játékosainak jogi helyzetének tisztázása és amint ez rendeződött, az új futballcsapat be fog mutatkozni a kolozsvari zsidóságnak, amely a múltban is bebizonyított, hogy szívesen áldoz a zsidó csapat megerősítéséért.

Hogy milyen visszhangot keltett az újraszervezett csapat életrehívása Erdély sportéletében, a legjellemzőbb az a számtalan meghívás, amely a vezetőséghez már eddig is érkezett. A szakosztály elfogadta a marosvásárhelyi MSE meghívását, ahol vasárnap barátságos jellegű mérkőzésre áll ki.

A teljes csapat remélhetőleg még e hó folyamán készen lesz és így a Haggibbor bemutatkozhat június 29-én a repülőnapj körmérkőzésen, melyen rajta kívül az Universitatea, Romanța és a Crisana vagy NAC vesznek részt.

A TAC lett a temesvári kerület bajnoka

Csuj-Kolozsvar, június 20. Mint az előre megírtuk, a bukaresti Biroul Federal a szabályok holt betűihez ragaszkodva a TAC-nak ítélte oda a TMTE—TAC mérkőzés két pontját, azzal az indoklással, hogy a felfüggesztés jogos volt. A szabályzatok kimondják, hogy mindazon egyesületek, amelyek április 30-ig nem fizetik be szövetségi járulékaikat, nem játszhatnak mérkőzést. Lényegtelen tehát, hogy a TMTE mikor kapta kézhez felfüggesztéséről szóló — habár alkalmas érvenyű — rendeletét, nem bírt játékjoggal május 13-án.

Ez a két pontos eltolódás, amely négy pont differenciát jelent, 20 pontot jelent a TAC-nak és 19-et a TMTE-nek. Ilyen formán a TAC lett a temesvári kerület bajnoka, annak ellenére, hogy a kerület és a liga a TAC óvását és felbbezését elutasította. A TAC vasárnap már Lugoson játszik selejtezőt a Vulturii—Textila ellen.

Sporthirek

A BOHEMIANS KOLOZSVARON. Június 25-én ismét nemzetközi mérkőzés lesz Kolozsvaron a cseh Bohemians és Universitatea csapatai között. A cseh csapat vasárnap Nagyváradon játszik a NAC-cal.

Chiroi Vasile, a bukaresti CFR kitűnő hátvédje ismét egyesülete cserél. Ezúttal a NAC-ot fogja megerősíteni, szerződését a napokban fogja aláírni Váradon.

Rapid—Slavia 3:1 (1:0)

Prága, június 20. A bécsi Rapid 3:1 (1:0) arányban győzött a Középeurópai Kupa mérkőzésén a prágai Slavia ellen. A meccse 35.000 főnyi közönség nézte végig. A vezető gólt a 39-ik percben Hohenreiter lőtte, ugyancsak ő szerezte meg a második félidő 10. percében az osztrák csapat második gólját is. A 28-ik percben Kopeckij a adásából Swoboda szepített az eredményen, majd a 31-ik percben Chrenberg beállította a végeredményt. Az eredmény nagy meglepetés; sportkörökben a cseh csapat győzelmét várták.

TURISZTIKA

A Haggibbor vasárnapi kirándulási. Autós kirándulás kizárólag gyakorlati turisták részére Dregánvölgye-Biharfüredre. Autós kirándulás kezdők és haladók részére Révre. Indulás reggel 6 órakor. Jelentkezni mindkét kirándulásra csütörtökön és pénteken este fél 8-tól, fél 9-ig a Haggibbor klubban (Calea Victoriei 10. első emelet) lehet.

Fra

Csuj-Kolozsvar (tud.) A kolozsvari klubok két tábla a Franco és a fővárosba igyek ter különvont megállni, hogy először tolmács üdvözlését a francia kiküldötti térségen csepre, amelyet sen zavarai és a népe vár remé díszálhasson a kiemelkedőbb a gadtatásához. A folyik egybe a a tábornokok egyszerű zakkó seletek. A kolo dékei, román gei és a „Kápi tőzetükkel an Itt van tem csak valamit s Vaida Sándor sze két kezé”. pal ezelett vol fogadtatásána vatalos világ. való, hiszen a prefektus ké gyáz fel a ren gan professzor nyér helyett szönteni Kolo vendéget, mig mester hivatal képviselni fel francia elegán és kisebbségi t em és a főis polgári világ álló világot ké a VI hadtest parancsnoka. A vendégek állott be a hiv vár helyett eg re a különvon szj a vendéget sággal befutó dást kelt a pe mában. Közös végző haladók Egy harmat étköz, egy há lönköcsijából felfiz után u gül az állomá tes ütemeit in a szalonkoesi szakállu alac karján feleme gel köszönje r Barthon lesza francia konz nyujt át, mik kolozsvari el kerülnek elk illata frissit levegőjét. A hatolag szer mível magya Drágan profe már háromsz débe, és Bar lalatoskodik. elhelyezést k — Monsiet — Pardon thou, midőn tiszteltteljes oly lekötölez a polgármes diplomata, m mata képes. beszédét. Ro ország és a Barthou-ban zá Romániá hez és ugya a revizionist mánia bizto jövőjét is. E A katonaz Louis Bar csőjére, hog nk szembe megjelenésé Sötétkék e zakkó van föltöte fehé vetlen simm az államfé csak ruháza is. A behav kopaszodó l

Francia külügyminiszter a kolozsvári pályaudvaron

Cluj-Kolozsvár, június 20. (Az Új Kelet tud.) A kolozsvári vasutállomás homlokára két tábla került ma reggel: „Vive la France” és „Vive Louis Barthou”. A pályaudvarra igyekvő francia külügyminiszter különvonata fog itt néhány percre megállni, hogy a hatóságok román földön először tolmácsolják az ország hivatalos üdvözlését a francia kormány és diplomácia kiküldöttjének. A pályaudvar előtti térségen csendőrök ügyelnek fel a rendre, amelyet senkinek nem jut eszébe megzavarni és a falvak ünneplőbe öltözött zavarni vár reménytelenül arra, hogy társuljon a kortársi Európa egyik legkiemelkedőbb nemzetközi figurájának a gondolatához. A perronon tarka zokajba folyik egybe a hatósági fejek szakajtja, a tábornokok uniformisa, az újságírók egyszerű zakói és a színes nemzeti viselések. A kolozsvári leányiskolák növénydekei, román társadalom hölgyelköltősegei és a „Kárpátok selymai” képviselik öltözetükkel a nemzeti atentjeitást.

Itt van természetesen mindenki, aki csak valamit számít a város közéletében. Vajda Sándor dr. épp úgy kulosolja össze két kezét, mintha csak néhány hónappal ezelőtt volnánk, midőn az uralkodó fogadtatására vonult ki a perronra a hivatalos világ. A tévedés azonban nyilvánvaló, hiszen a magas kormányt dr. Dunca prefektus képviseli, Pulca kvestor vigyáz fel a rendre és a város nevében Dragan professzor fogja a hagyományos kegyér helyett gusztusos kuglóffal köröztöni Kolozsvár földjén az illusztris vendéget, míg Nistor dr., a kettő alpolmester hivatalos szerep nélkül kénytelen képviselni fehér kamásnijával az igazi francia eleganciát. Itt vannak a többségi és kisebbségi egyházak püspökei, az egyetem és a főiskolák rektorai és ebben a polgári világban, mintha egészen különálló világot képviselne Prodan tábornagy a VI. hadtest fiatalos, előkelő megjelenésű parancsnoka.

A vendégehozó vonat késik. Változás állott be a hivatalos programban. Kolozsvár helyett egészen Csucsáig szaladt előre a különvonat, amely a fővárosba visszavonul a vendéget. A menetrendszerű pontossággal befutó „Rapid” épp ezért esaladást kelt a perron sokszázfőnyi publikumában. Közönséges, mindennapi dolgukat végző hajadók utaznak rajta csupán.

Egy harmadosztályú Pulmannból, egy étkező, egy hálókoesiből és Titulescu szalonkoesijából áll a különvonat, amely féltiz után néhány perccel berobog végül az állomásra. A „Marseilles” lendületes ütemeit intonálja a katonazenekar és a szalonkocsi középső ablakából egy őszszakállu alacsony ur hajol ki, hogy jobb karját felemelve közvetlen egyszerűséggel köszönje meg a harsogó ovációt. Louis Barthou leszáll kocsijából. A kolozsvári francia konzul felesége virágcsokrot nyújt át, miközben a konzul bemutatja a kolozsvári előkelőségeket. Újabb csokrok kerülnek elé. Pompás rózsák, orchideák illata frissít fel a fogadtatás hivatalos levegőjét. A külügyminiszter szemmeláthatólag szereti a virágokat. Különböző nyelvekkel magyarázta meg az ember, hogy Dragan professzor a város polgármestere már háromszor belekezdett üdvözlőbeszédébe, és Barthou még mindig azzal foglalatalkodik, hogy a csokrok megfelelő elhelyezést kapjanak szalonkoesijában...

— Monsieur le President!
— Pardon... — figyel fel végül Barthou, midőn harmadszor is elhangzik a tiszteletteljes megszólítás. „Pardon” — és oly lekötőleg kedvességgel mosolyog rá a polgármesterre, ahogyan azt csak egy diplomata, még hozzá egy francia diplomata képes. A polgármester elmondja beszédét, Románia latin nővére, Franciaország és a „gloire” kiküldöttjét üdvözli Barthou-ban, Franciaország segítette hozzá Romániát — ugymond — egyesüléséhez és ugyancsak a franciák garantálják a revizionista törekvésekkel szemben Románia biztonságát, de Európa békéjét és jövőjét is. Eljön Louis Barthou!

A katonazenekar tuszt hu...
Louis Barthou fellép a szalonkocsi lépcsőjére, hogy válaszoljon. Csak mosoly szembe a francia külügyminiszter megjelenésének páratlan egyszerűsége. Sötétkék csikos és nem is egészen új zakó van rajta, Masáros nyári ing, fölötte fehér gallérral és kedvesen közvetlen simi-nyakkendővel. De hiányzik az államférfi külső rekvizituma nemcsak ruháza ából, hanem arckifejezéséből is. A ruhavázt, rövid kecskeszakáll, a kopaszodó koponyában folytatódó, baráz-

dált homlok, a különösebb jellegzetességet nélkülöző orr semmi rendkívülit nem árulnak el, gesztusaiban sincs semmi az ő méltóságában levők kimért nagyképűségéből. Csipetetője mögül fiatalosan csillogó szemek mosolyognak a tömegre. A pillantása azonban mély is tud lenni.

— Oh!... és olyankor egy nem minden napi intelligenciá sugárzik belőle.
Barthou szájából szalad ki a felkiáltás, Mielőtt az első szót kimondaná, tizen két nemzeti ruhás kislány újabb virágcsokorszállítmánnal vonul a külügyminiszter elé. Most a saját beszédét érte utol a virágcsokrok nemezise. Tizenkét leány, tizenkét csokor. Egyenként szagolja meg valamennyit és az egyik koszorús leány csókot is kap. Szegényke, zavartan és siráragörbülő szájjal áll utána a kocsi ajtajában.

Barthou beszél. Könnyedén, fölényesen, elegánsan váltakoznak a szóképek, fonódnak egymásba a mondatok. Rögtönöz és egyéni ízt, közvetlenséget és a mondatokba.

— Egy hosszú karrier végét járom már, Hölgyeim és Uraim — de elkeltet jönnöm Romániába, hogy ismét kivirágozzak. Köszönöm tiszta szívből ezt a szeretetteljes fogadtatást, köszönöm ezt a sok szép természetes virágot és a pompás szóvirágokat is, amelyekkel az Önök polgármestere elárasztott...

A francia nép Románia iránti hűségét hangsúlyozza, ki ezután, beszél az ország szépségéről, mint volt hadügyminiszter bódulatát fejezi ki a román hadsereggel szemben. Azután ismét közvetlenebb lesz: — Nem fogom sohasem elfelejteni ezt a csodálatos látványt, a nemzeti ruhák sokszínűségét s eleganciáját, ezt a családi ünnepélyes hangulatot, a reggel napsugaras melegét, ezeket a kedves gyermekeket és a szép nőket, akikkel szemben én nem lehetek közömbös, hiszen ne felejtsek el, hogy IV. Henrik országából jövök... Franciaország hangja szólal meg bennem. Franciaország szívvel kiáltom: Éljen Románia.

Tuss, éljenzés és a kocsi ablakában megjelent külügyminiszter már a mozgásba lendülő vonatról int szívélyes bucsút. Estére Bukarestbe várják, hogy felülvizsgálja Romániának a francia külpolitikához való hűségét. Oszlik a publikum. Csak az állomás előtt felsorakoztatott főmegvár még reménytelenül. Nem kerülhetett sor arra, hogy őket is megnézzék, mert husz perccel állt a vonat a kolozsvári pályaudvaron és Barthou 15 perccel keresztül beszélt. A hazatartó Vajda Sándor küssé tréfásan, küssé melankólikusan meg is jegyzi:

„Ezek szegények, az állatkeretben jártak és nem látták az elefántot...”
Kasztner Rezső

Perzsa-török barátsági szerződés jött létre Ankarában

Felelelik a perzsa hadsereg létszámát. Anglia ellen irányul az új szövetség éle

London, június 20. A Daily Express szerint Ankarában Pachlevi perzsa sah látogatása alkalmából perzsa-török szövetségi és együttműködési szerződés jött létre, amely a politikai és a katonai megállapodásokon kívül vámmuniót is elebebe léptet. Törökország a szerződésben kötelezettséget vállalt abban az irányban, hogy támogatja Perzsa igényeit az iraki határvidék petroleumterületeit és a Bach rain szigetecsoportot illetően. A perzsa hadsereg, csendőrség, haditengerészet, lé-

gi haderő létszámát 160 ezer főre emelik. Hadianyag rendelkezésként meghallgatják a török kormány szakértőinek véleményét. A flotta új legénységét és tisztjeit török tengerésztiiztek képzik ki.

Pachlevi perzsa sah tegnap megjelent Ankarában a török nemzetgyűlés ülésén. Az elnök üdvözlő beszédét intézett az uralkodóhoz. A perzsa sah meghosszabbította törökországi tartózkodását a Musz tafa Kemál pasával nyugatanatoliai szemlére indúl a fontos stratégiai pontokra.

Gyermekek és aggastyánok véres harca a hatóságokkal egy lengyel városban

24 órán keresztül védtek egy titokban visszaállított ukrán emlékművet

Varsó, június 20. Kalusz-Staniszlau-ban a lakosság titokban szobrot állított az ukrán szabadsághősök emlékének. Amikor a hatóságok a szobrot el akarták távolítani, az aggastyánok és a

gyermekek a szobor elé vonultak, körülvették azt, majd levetették magukat a földre, úgy, hogy a szobor nem volt megközelíthető. A hatóságok katonai karhatalom kirendelését kérték. Ami-

Akárcsak a kézmosás, éppoly üdvös a fogak Kalodont-al való ápolása!

Mert a dus habzósu KALODONT üdítő és amellet kiisztítja a fogak közül a veszélyes baktériumokat és ételmaradékokat.

Tehát: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM

kor a katonai osztagok megjelentek, a lakosság a katonákat kövekkel dobálta meg s közelharcot folytatott velük. Az összeesapásnál sokan megsebesültek. Végre sikerült az ellenállást megtörni s ekkor a karhatalom emberei utat nyitottak maguknak a huszonnégy órája a szobor körül fekvő aggastyánok és gyermekek tömegén és a szobrot elszállították.

Rokkantul és szegényen nevel nyolc élő gyermeket...

Alább egy levelet talál az olvasó. Falusai zsidó írta, aki hivatalos okiratot is mellékel leveleéhez arról, hogy mekkora százalékban rokkant és mennyire érdemes arra, hogy segítőkészet nyújtson neki a társadalom. A levél egyszerű, kerekesebb, szíves, mint maga, ak' írja: egy a sokezer közül. Közreadjuk abban a tudatban, hogy Blumenfeld Salamon naszódú cipész-földműves szavai visszazangra talál-

Ime a levél: :
„Nagyon köszönöm Önöknek, hogy a fiamat, Blumenfeld Nuszit szívesek voltak elhelyezni még két évvel ezelőt. Adom érte a vezető urakat, Mert azóta a fiuból egy jó kefekötő segéd lett Isten segítségével. Megkérném az Új Kelet urait, hogy hirdessék a leánykamat, aki 14 éves és odaadnám egy vallásos zsidó házhoz gyermekek mellé, vagy valami kis mindenese házileánykának, de legszívesebben olyan helyre, ahol elvégezné ugyan a házi teendőket, de tanulna valami ipar-ágot is, mert roppant szorgalmas és hűséges gyermek. Beszél jól románul és németül, mivel, hogyitt szászvidéken él. De tud magyarul keveset és szeretném, ha csak annyi fizetés kapna, hogy tudjon egyedül ruházkodni. Van még egy lánykám, 13 éves, annak olyan nagy fogalma van a női szabóságához, ami ritkaság, hogy valakinek pont ehhez legyen hajlama. Hála Istennek a leánykának van öt-hat osztályuk, de csak elemi.

Hogy őszinte legyek, én is szívesen elmennék ebből a faluból samesznek, vagy temetőpásztornak, csak kapjak lakást, kicsiny fizetést. El akarom hozni a gyermekeimet is a városba. Van két fiam, cipész, nagyon rendes fiuk, Isten éltesse őket és adjon nekik munkát. Én magam is cipész voltam, de megrokkantam a háboruban, még most is érzem a sebeket és én nem vagyok megszokva, hogy járjam a világot, mint a máramarosi testvéreim. Én csak dolgozni szeretek és akarok. A földosztásnál 1924-ben nem adtak, csak amikor hazajött Öfelsége — Isten adjon neki hosszú életet. Jött és akkor aprobálták nekem a három holdat. Ebből nem tudok megélni, úgy, hogy felibe dolgozok a szászoktól. Még van három gyermekem és így együttvéve nyolc, akik ha meg fognak gazdagodni, vissza fogják fizetni a vezető uraknak, hogy ők azután ezen a pénzen is segíthessenek újabb szegény zsidókon. Mert fájdalom, úgy érzem, erre még szükség lesz. A szegénység nem fog olyan hamar megszűnni.”

No. 226—1934.

Concurs

Bei der Timisoara-Josefstadter Auth. IZr. Cultusgemeinde gelangt zur Besetzung die Stelle eines

Gemeinde Sekretars

Bewerber, rumänische Statsbürger, unter 40 Jahre alt, von streng religiösen Lebenswandel, die der rumänischen, deutschen und ungarischen Sprachen in Wort und Schrift perfect mächtig und in Gemeinde-Agenden versiert sind, mögen ihre in allen 3 Sprachen persönlich verfasste und mit eigener Handschrift geschriebene Offerte, nebt Angabe ihres bisherigen Lebenslaufes, Alters, Familienstandes, und Gehaltsansprüche, an das Präsidium der obigen Gemeinde (str. Gen. Foch 54.) bis zu 5. Juli 1. J. reecomandiert einsenden.
Timisoara, am 17 Juni 1934.

Das Präsidium.

A tiszaszilári vérvád, Eötvös Károly örökbeesü műve „A nagy per, mely ezer éve folyik s még sincs vége” 3 kötet, 1000 oldal 500 lej helyett most 99 lej Lepagenál Cluj. Kérjen ingyen „Judaica” jegyzéket Lepagetől.

Amerikában tanulmányozzák a kiskapusi tűz eloltásának lehetőségét

Nem igazak a katasztrófális veszedelemtől szóló hírek

Medgyes, június 20. A kiskapusi szondatűzrel kapcsolatosan riasztó hírek terjedtek el az utóbbi napokban. Egyesek tudnivalók, hogy amennyiben a gáztömegek kiáramlásának további terjedését nem lehet megakadályozni úgy komoly veszedelemtől kell tartani. Erre vonatkozólag a szonda tulajdonosa, a Nemzeti Földgáz-Társaság nyilatkozatot juttatott el szerkesztőségünkhez, amely a szembeszáll a riasztó hírekkel. A nyilatkozat többek között a következőket mondja:

„Az utóbbi időben sok szó esik a kiskapusi földgázmező „katasztrófájáról“. Ezen híradások kiindulási pontját a képezi, hogy az 5-ös számú szonda mellett új pontokon is tudul ki a földgáz. Ez igaz is, de távolról sem olyan méretekben, mint ahogyan azt egyesek állítják.

Ténylegesen a következő a helyzet: A terület, ahol a gázkiomlás történik, egy patak völgyén fekszik és nagy mélységekbe benyúló homokrétegekből áll. Ezen a területen még az 5. számú szonda kialakulása előtt is voltak pontok, amelyeken át ömlött a gáz.

Most, amikor az egész terepet átjárja az égő szondából kituduló gáztömeg új kráterek keletkeztek, amelyeken át azonban ugyanaz a gázmennyiség kerüli a felzárkó, amely előbb csak az égő szondán át tudott ki a legjobb bizonyíték erre az, hogy a szonda égési ereje emiatt lényegesen csökkent, sőt egy adott pillanatban ki is aludt. Rövid idő múlva azonban ismét kigyúlt.

Nincs szó tehát a „katasztrófa“ tovább terjedéséről, legfeljebb arról, hogy ugyan az a gázmennyiség most több ponton keresztül kerül a felszínre. Hogy a terület földgáztartama igen gazdag és hogy a tűz még sokáig eltarthat, ha nem sikerülne a szonda száját elzárni, valószínűnek látszik. Mindenesetre senki sem tudhatja, hogy mennyi ideig tarthat az. Annál is kevésbé, minthogy a Földgáz-Társaság, amelynek a tűzből kifolyólag elsősorban van vesztésénél, lázasan folytatja a tűz elfojtására irányuló munkálatokat és erre nem vár kivülről jövő tanácsokat és utasításokat senkitől. A társaság egyik vezetője jelenleg Amerikában tartózkodik és a helyszínen tanulmányozza azokat az újonnan felfedezett technikai eszközöket, amelyeket a gáz és petróleum termelésnél eléggé gyakran előforduló szondatűzök elfojtására használnak. Az említett igazgató összekötésbe lépett többek között Easmann amerikai mérnökkel, aki igen eredményes rendszert talált fel, amelynek révén a szonda megfurása átján el lehet érni éppen az a pontot, ahol a tűz elfojtható volna.

Amennyiben ez a rendszer nem válna be, az 5-ös számú szondánál, úgy az ujon-

nan keletkezett ömlési pontok körül gáz felfogó szondákat fognak furni.

A kiskapusi földgázrét megmentésének kérdését azonban ez a rendszer sem oldaná meg, ha nem sikerül azonnali felhasználását biztosítani ezen terület nagy nyomással feltöltő, hatalmas földgázrétjei számára. Biztosítani kell tehát felhasználását az iparban, a háztartásokban vagy a középületeknél, világítás, fűtés, vagy energia forrás formájában. Ehhez nagy befektetésekre van azonban szükség, amit nem lehet máról holnapra realizálni. Nem marad hátra tehát amugy

sem egyéb, minthogy a körülvevő szondákban felfogott gázokat is el kellene égetni. A kérdés tehát kevésbé egyszerű, mint ahogyan azt egyesek képzik. Pillanatnyilag a Földgáz-Társaság semmilyen áldozatot nem kímél, hogy a helyzetet változtasson. Azonkívül, hogy állandóan dolgozik a szonda elzárásán, a területen felfejlődő gázoknak egy tekintélyes részét sikerült máris levezetnie és Medgyes földgázfogyasztásánál felhasználtatnia. Ugyanakkor tanulmányozza a társaság copsai gáznak ipari célokra való felhasználását, (a korom értékesítését).

Ami pedig azt illeti, hogy a kráterekből feltörő gázok, bizonyos veszedelmet jelentenek, ez nem felel meg a valóságnak. A kráterek környékén nincsenek sem gyárak, nem lakóházak, a főkráter szájában égő tűz pedig a kituduló gáz nagy részét felhasználja, úgy hogy az a mennyiség, ami a levegőben terjedne tovább, nem képvisel veszedelmet.

Ez a helyzet a jelenlegi pillanatban, nincs tehát ok semmiféle aggodalomra. A Nemzeti Földgáz-Társaság.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Ihász-Fekete társulat heti műsora

Csütörtök d. u. 6 órakor 10 lej-es helyárrakkal: Sárga lilium.

Csütörtök este 9 órakor: Drótostót. Operett-repriz. Páholylülés és összes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

Péntek d. u. 6 órakor 10 lej-es egységes helyárrakkal: Mánás Miska operett. Péntek este 9 órakor: Alvinczi huszárok operett, páholylülés és összes földszinti ülőhelyek 20, erkélyülés 15 lej.

Szombat d. u. 6 órakor 10 lej-es egységes helyárrakkal: Drótostót operett. Szombat este 9 órakor: Tul a nagy Kri-vánon operett, páholylülés és összes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

Vasárnap d. e. 11 órakor 10 lej-es helyárrakkal: Ihász Klári vendégfelléptével: Ember a híd alatt.

Vasárnap d. u. 3 órakor 10 lej-es egységes helyárrakkal: Huzd rá cigány, operett.

Vasárnap d. u. 6 órakor: Hazudik a muzsikászó operett, páholylülés és összes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

Vasárnap este 9 órakor: Tul a nagy Kri-vánon operett, páholylülés és összes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szerdán premier, Nagy kettős műsor. (2 film) egy helyért: I. Kaliforniai sasok. Szenczióciós sportfilm. Először Kolozsvárt. Amerika legjobb futballistáival és tornászaival. II. Egyszer az életben... Operettsláger. Fősz: Gustav Fröhlich, Camilla Horn. Ennél a kettős műsornál a kolozsvári sportegyesület tagjai 20 százalékos kedvezményt kapnak, 15, 20 lej-es helyárrak.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől a filmvilág ünnepe: A szerelem ótára. Theodore Dreiser „Jennie Gerhardt“ című világhírű regényének filmváltozata. Marion Gerling németül beszélő mesterműve. Főszerepekben: Sylvia Sidney, Warner B. Mary Astor. Gondoskodjon idejében jegyéről! Hétfőn: En és a kölyök. Maurice Chevalier.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, június 21.

Bukarest, 13: Grammofón. 13.45: Hírek. Grammofón. 14.30: Könnyű zene grammfónon. 19.15: Iskolai rádió. 20: Dinicu-zenekar. 20.30: Művészeti krónika. 21: Manon, Massenet operája grammfónon.

Budapest, 7.45: Torna. 10.45: Hírek. Csevegés. Grammofón. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 14.30: Virány-szalonzene. 17: Előadás. 18: A Budapesti Hangverseny Zenekar. 19: Csevegés. 19.30: Farkas Mártha hegedül. 21: Külpolitikai figyelmű. 21.15: Opera. 23.35: Cigányzene. 24.15: Patayk táncczenekar. Bécs, 20.55: Részletek vigerakból. — 23.40: Hermann-jazz.

Berlin, 17: Hangverseny. 20: Fiatal zeneszerző szerzeményei. 23: Szerenádok. Stuttgart. 18.30: Régi ós dalok. 22: Hans Pfitzner szerzeményei.

Róma, 18: Ének és zenekari hangverseny. 21.45: Beethoven hangverseny. 23: Táncczene.

Prága, 21.45: Operaközvetítés a Studióból. 23.05: Grammofón.

Varsó, 21.12: Könnyű zene. 22.12: Népszerű hangverseny énekekkel. 23.15: Táncczene.

Péntek, június 22:

Bukarest, 13: Grammofón. 13.45: Grammofón. 14.40: Könnyű zene. 19: Farcica Luca-zenekar. 20.30: Előadás. 20.45: Grammofón. 21: Előadás. 21.15: Carmen-kórus. 21.45: Irodalom. 22: Flóra. — 22.30: Ének. 23: Rádiószünet.

Budapest, 7.45: Torna. 10.45: Hírek. Csevegés. Grammofón. 13: Déli harangszó. 13.05: Rádióhangverseny. 14.30: Alástartalan zenészek hangversenye. 16.30: Diákféltára. 17: Csevegés. 17.20: Gitár. 18: Előadás. 18.30: Bertha szalonzene. 19.45: Agatha Schober zongorázik. — 21.20: Rutén népdalok. 22.25: Grammofón. 23.20: Előadás. 23.40: Az Operaház zenekara.

Bécs, 21.55: Zenekari hangverseny. — 23.30: Fuvószene. 1: Grammofón.

Berlin, 19.30: Nyári dalok. 21.15: Szerzői est. 22.20: Vidám zene. 23: Zenekari hangverseny.

Stuttgart, 19.45: Szórakoztató zene. — 21.15: Berini közvetítés. 22: Bécsi valcer. 24.15: Filharmónikus hangverseny.

Róma, 14.05: Zenekari hangverseny. 18: Ének és zenekari hangverseny. 21.45: San Martino, opera.

Prága, 18.40: Grammofón. 21: Hangverseny.

Varsó, 20.15: Könnyű hangverseny énekekkel. 21.12: Szimfonikus hangverseny. 23.15: Táncczene.

No. 90—1934.

Concurs

La școala prim. conf. izr. ort. din Timișoara-Josefin se caută pe 1. Sept. a. c. un invățător de clasă cu diploma care are să indeplinească toate cerințele prevăzute în art. 16. al Legii Inv. Part., să poată preda limba ebraică și să dovedească că duce un traiu strict religios. Ofertele, cu actele legalizate să se înainteze până la 28 Iunie a. c. Timișara, (IV. Str. Foch 54) 17. Iunie 1934.

—Comitetul Școlar Ort. Izr.

Primăria Municipiului Cluj.

Nr. 11368—934.

Aviz

Se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 26 Iunie 1934 la orele 5 p. m. se va ține o tratare directă cu oferte închise închirierea fostei cabină de telefon public dela Baia de Vară, în scop de tutungerie pe sezonul de baie al anului 1934.

După deschiderea ofertelor se va proceda la supra licitație verbală. Informațiuni se pot primi în biroul Serviciului Intreprinderilor (Calea Decebal 24.) în fiecare zi între orele 10—12 a. m.

Cluj, la 13. Iunie 1934.

Primăria Municipiului Cluj.

APRIL HIRDETÉSEK

Megyesi közléseknél egy sző 2 lej, továbbá 20 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt keresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket díjaz előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Eladó üzlet. Cluj főterén dívatüzlet, berendezéssel és áruval együtt, más elhelyezkedés miatt, esetleg részletfizetésre is, sürgősen eladó, vagy közreműködő társ keresetlik. Ajánlatok „150.000 lej“ jellege alatt ezen újság kiadóhivatalába.

Kiadó a belvárosban szép butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, kapu mellett bejárattal. Cim a kiadóban.

Férfiügynökségeknél, szakszerű zavaroknál azonnali segítség. Bízalommal küldjön vászabélyegét „Laboratórium“ Brassov, Str. Bratianu 64.

Jómenetűli fűszerüzlet berendezéssel, családi okból, kiadó vagy eladó Baia Mare mellett. Megkeresés 55.000 lejigére Szamos hírlapirodába Satumara.

Kiadó július 1-re nagyon elegánsan berendezett komplett 2 személyes hálószoba és alkoves, a hálóba nyíló uriszoba. Külön mosdófüke és külön toailette. Ezeket kívül fürdőszobahasználat is. Első emeleten, délfekvésű, kimondottan urilakás. Ugyancsak kiadó július 1-re II-ik emeleten kétszobás uccaj komplett urilakás és augusztus 1-re I. emeleten 4 szobás uccaj komplett urilakás. Az összes lakások délfekvésűek. Megtekinthetők délelőtt 10—12-ig, délután 5—7g. Str. Saguna 20., I. em. Léderer háztulajdonosnál.

Sadchenek, komolyak, megbízhatók, kik jobb zsidó családoknál be vannak vezetve adják le címüket „Kidush“ jellegre az Uj Kelet kiadóhivatalába.

Borszék fürdőre uriaszony lakótársat keresek. Leveleket „Julius I“ jellegre a kiadóba kérek.

Központi fekvésű, elegánsan butorozott szoba, lépcsőházi bejárattal, kiadó. Linczeg u. 10., földszint. Értekezni d. e. 10—12, d. u. 2—3 között.

Jómódu család örökbefogadna négytől hét éves, lehetőleg teljesen árva, egészséges leánygyermeket. Részletes adatok fényképpel a Zsidó Árvagondozó Cluj, Str. Paris 38. küldendők.

Szabadalmi ügyvivő Vass Adolf, Str. Grigorescu 112, aukomégáló.

butorait
tőlünk vásárolja, 3 előnye van:
1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolható!
SZEKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Târgu-Mures, Bucuresti, Brasov.

Megjelent!
Reifenetes Adolf
tragikomikus éposza, illedelmes jambusokban, kellemetes rövidséggel, melyben megvagyon énekelve a braunauji mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.
Zsidóknak fölöttébb javallva írta:
Salamon László
Egyszerre fog sirni és nevetni rajta!
Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvosztálya útján. Ára 20 lej és portó.

A Zsidó
Str. Gen.
Csütörtök,
— Auszt
talt állit fel
Stockinger
ter hivat
Triesztbe, h
rák áruka
végrehajtsa
Lapjelentés
zelebből v
ben. A kikö
ként jelenl
kamara kü
— Az ang
zást jelent
gol alattval
jelentik: Az
tiltakzó jeg
mányhoz a
a Shunkien
5 angol ala
goi torpedó
kutadják a
angol hatós
kormánytól,
nyomozhass
vel. A kalóz
válságdíjat
lentes szer
mányba mer
tungi angol
kaj repülőgé
nak.
— A magy
káját ismer
ter. Budape
ügymintster
vázolta a ko
Rámutatott
egyenülty he
kérésével és
haj parancso
vagy a kor
fentnartja a
a hitel és tő
szárazsággól
fog jönni.
illetti, a min
gyarországi
magartatásá
pos könnyíté
— Ideges
reggelit rossz
szédülés
„Ferenc Jó
szervek hián
rok nagy ré
étvágyat er
festnek és
Orvosi sz
Hogy a Fer
betegségéne
is mindig
hat.
— Tudom
nek, hogy
szükségük
Ajánlatokat
feltételekkel
küldeni. Erd
dikátus irod
Foch 99, tele
Hevesi P
versenye. Ju
a kath. gim
meg a kiváló
pedagógus
nyét. Részlet
Ellenzékne
— Gyerm
javára. A k
vasárnap d
kerti mulat
(volt Zajon
gében. A d
pélynek mon
készül, gyer
lönlegesen é
jökédvéből f
tina földväs
földväsárlás
egyesületek
améltett, hog
nőtt egyará
zását, egy m
szolgálni. A
építését érre
amelyet tám
léptidijban f

HIREK

A Zsidó Párt jogvédő irodája:

Str. Gen. Filipescu (Szentlélek u.) 1/a.

Inspekciós ügyvéd:

Csütörtök, június 21: Dr. Pistiner A.

Ausztria már közelebből vámhívatalt állít fel Triestben. Bécsből jelentik: Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter hivatalos meghívásra utazott Triestbe, hogy a kikötői forgalom osztrák árukat illető megállapodásainak végrehajtásáról tárgyalásokat folytasson. Lapjelentések szerint Ausztria már közelebből vámhívatalt állít fel Triestben. A kikötővárosban tartózkodik egyébként jelenleg a bécsi kereskedelmi és ipar kamara küldöttsége is.

Az angol nagykövét erélyes tiltakozást jelentett be a kínai kormánytól angol alattvalók elrablásáért. Nankingból jelentik: Az angol nagykövét ma erélyes tiltakozó jegyzéket intézett a kínai kormányhoz a rablótámadás miatt, amelyet a Shunkien hajó ellen intéztek, ahonnan 5 angol alattvalót elraboltak. Négy angol torpedóhajó, repülőgépe és egy gőzös kutatják a partvidéken a kalózkokat. Az angol hatóságok engedélyt kértek a kínai kormánytól, hogy az ország belsejében is nyomozhassanak repülőgépek segítségével. A kalózkok még nem kértek semmiféle váltásdíjat az elrablótámadásért. Ujabb jelentés szerint a rablók Shantung tartományba menekültek foglyaikkal. A shantung angol csapatok és angol és amerikai repülőgépek az egész vidéken nyomoznak.

A magyar kormány pénzügyi politikáját ismertette Imrédy pénzügyminiszter. Budapestről jelentik: Imrédy pénzügyminiszter tegnap a parlamentben felvázolta a kormány pénzügyi politikáját. Rámutatott arra, hogy a költségvetési egyensúly helyreállítása a kiadások csökkentésével és az üzemek racionalizálásával parancsoló szükségesség. Kijelentette, hogy a kormány el van tökéltve, hogy fenntartsa a magyar pénz vsárióerejét s a hitel és tőke biztonságát. A kormány a szárazságtól sújtott vidékek segítségére fog jönni. Amíg a külföldi adósságokat illeti, a miniszter kijelentette, hogy Magyarország fenntartja jóhiszemű adós magatartását, de az ország helyzete alapos könnyítést igényel.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, reggeli rosszullet, leverőség, bágyadság, szédülés esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarról nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József víz öregemberek betegségeinél és neurastheniások bajainál is mindig megbízhatóan és kellemesen hat.

Tudomásukra hozzuk az érdekelteknél, hogy a Szindikátusunk tagjainak szükségük van autóbussz-karosszériákra. Ajánlatokat költségviselési és fizetési feltételekkel 1934 június 25-ig kérjük beküldeni. Érdeklődni lehet a Rapid Szindikátus irodájában Cluj, Calea Marechal Foch 99, telefon 10-29.

Hevesi Piroška növendékeinek hangversenye. Június 28-án, csütörtökön este a kath. gimnázium dísztermében tartja meg a kiváló zongoraművész és kitűnő pedagógus banliványai évszázó hangversenyét. Résztelnes műsorok: Király, Lepage, Ellenzéknél kaphatók.

Gyermekek kertjé mulatsága a KKL javára. A kolozsvári cionista társadalom vasárnap délután három órai kezdettel kertjé mulatságot rendez az Orient-kert (volt Zajzon-kert, Monostori u.) helyiségében. A délután inkább gyermekünnepélynek mondható, gyermekek számára készült, gyermekszerepek fogják azt különlegesen élvezetessé tenni. Gyermekek jókedvűből fog jóvedelmet kapni Palesztina földvásárló intézménye, a KKL. A földvásárlás jegyében rendezik a cionista egyesületek ezt a vasárnap délután és amellet, hogy mindenki, gyermek és felnőtt egyaránt, meg fogja találni szórakozását, egy mindennekfelett való célt fog szolgálni. A zsidó föld, a zsidó otthon építését támogatja azzal a pár lejjel is, amelyet erre a egyszerű délutánra beléptéidjában fizet.

Szenzációs hír, elegáns hölgyeinknek

az egész világon ismert legnagyobb párisi

Chanel

divatház szövevényeinek eladására vonatkozólag, Romániában kizárólagos jogot adott áruházunknak. Egyetlenek vagyunk tehát, akik

Eredeti Chanel szövevényeket

az Ön rendelkezésére bocsáthatunk, amelyekből a CHANEL-ház 1934 divat-udjodnságai készülnek.

Még ma nézze meg Chanel kirakatait a

GALLIA

itteni fiókjánál Cluj, Strada General Neculcea (Korniss ucca) 2.

Rövid hírek mindenünnen. Kréta keleti részében archeológusok barlangot tártak fel, amely megállapításaiak szerint a keresztény időszámítás előtti három-ezer évet megelőző minoszi kultúrában a háboru istenek temploma volt. Több arany és bronz tárgy került elő az ásatások során. Régészek azt hangoztatják, hogy a leletek az utóbbi évtizedek legjelentősebbjei. — A középamerikai Honduras árvízkatasztrófától megkímélt területei felett hatalmas forgószél söpört végig. Több halálos áldozata is van a viharoknak. Az okozott anyagi károk igen jelentékenyek. — Karl Hans Strobl osztrák író a Kamerad Victoria c. regénye és más államellenes írásai miatt örök időkre kitiltották Csehszlovákia területéről. Az író ügyvédje megfellebbezte a kitiltási határozatot. — Moszkvai jelentés szerint a szovjet Nagy Katalin híres gyémántját, az Orlovot feldaraboltatta s úgy bocsátja áruba. — Jeritza Mária orosz táncosnő után visszaérkezett az osztrák fővárosba. A nagy ékesnő június 23-án lép fel először a bécsi állami operában a Tosca címszerepében. — A tiroli Mitteldorf községben 1933-ban dúlt tüze után épen maradt házaikat újabb tüze pusztította el. A tüzet gyújtogatás okozta. Három gyanús személyt letartóztattak. — Tegnap Swinemundeba érkezett egy angol torpedóelhárító hajóraj, amely június 27-ig marad a német kikötőben. Ez az első eset a háboru után, hogy angol hajók Németországban kikötnek. — A legújabb hivatalos statisztikából kitérnik, hogy Japán lakossága évenként egy millió lélekkel szaporodik. — A Cseljuszkin hajótöröttjei ma megérkeztek Moszkvába. Az utvonalon óriási tömeg nézte végig bevonulásukat. — A Berni Jurában Münster közelében erdőtüzt pusztított. A vihar hiány az oltási munkálatokat igen megnehezíti.

Növendékhangverseny a Salom Klubban címen kedden megjelent közleményünkbe sajtóhírből csuszott be. Ugyanis a hangversenyen résztvevő vendég nem Lindsmann, hanem Lesmann Ottó volt.

Ujabb megrendeléseket kaptak az angol repülőgépgyárak. Londonból jelentik: Az angol repülőgépgyárak az utóbbi hetekben újabb megrendeléseket kaptak Indiából, Délafrikából, Columbiából, Perzsiából, Portugáliából, Franciaországból, Svájcban és Dániából. A gyárak legtöbbje kétszeresére emelte a munkáltszámat. A további létszámemelésnek nagy akadályja, hogy szakképzett munkás már nincsen a munkapiacra nem nélkül.

Ujabb zavargások voltak Franciaországban. Párizsból jelentik: Lyonban a baloldaliak meg akarták akadályozni a Francia Szoidaritás jobboldali szervezet propagandagyűlését. A karhatalom közbeavatkozott s ennek során összeütközésre került sor. A rendbontók kövekkel, tégladarabokkal dobálták a rendőrök felé. Több rendőr súlyosan megsebesült. Összesen ötven sebesültet szállítottak kórházba. — Toulonban a zavargásokkal kapcsolatosan 300 személyt tartóztattak le. Az összeütközések 170 sebesültje közül harman ma a kórházban kiszendvedek. Ezenfelül a zavargások 122 sebesültjét ápolják kórházban. A rend a városban helyreállott.

Orvosí hír. Dr. Haas Marcel főorvos a kolozsvári Zsidókórház kötelezőből kedden kilépett. A kiváló és jeles sebész a közeljövőben valószínűleg Bukarestbe költözik, ahol egy gyógyintézet vezető állására kap megbízást.

Véget ért a spanyolországi fém munkássztrájk. Madridból jelentik: A fém munkások három hónap óta tartó sztrájkja véget ért. A munkásság ma felvette a munkát.

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

Előre megfontolt szándékkal

(Szirmay László bűnügyi drámájának bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban)

Csak detektívdráma ez a tegnap este bemutatott színpadi alkotás, mégis sokkal több élet, igazság, emberi levegő van benne, mint az utóbbi idők összes „magasabb” igényű magyar színpadi termékeiben. Jellemző a pesti szellemi helyzetre, hogy ha egy szerző igazi és leplezetlen akar lenni, akkor kénytelen a legrosszabb fogásokhoz nyulni, így pl. — detektív történetek dramatizálásához, helyesebben a bűnügyi dráma eszközeihez. Az „Előre megfontolt szándékkal” című színpadi műnek van egy néhány olyan jelenete — s maga a fináléja is ezekhez tartozik —, amely korrealitás és egyben megrázó művészeti erő tekintetében minden kritikát kibír. Persze, maga a mese a bűnügyi drámák kényszeredett ravaszságát és fogásait jelen esetben sem nélkülözi; a „költői” igazságszolgáltatás, mely végül is a bűnös urat és nem a szolgát juttatja börtönbe: túlságosan is költői, amennyiben a valóságban ennek mindig az ellenkezője szokott történni. De a háttér, amelynek homályából a dráma sötét, infernális alakjai és labilisen, csupán a logika talajára helyeztet eseményei kilépnek: reális, jól megfigyelt, érdekes.

Az előadás sem volt rossz, ha leszámítjuk egy beugró segédszínez gyenge szereplését (ő nem is tehet róla) és a rendezés szegénységét. Sőt egyes szereplők egyenesen kitűnőeknek voltak mondhatók. Így az elnök személyében Kornai; a pesti apacs figurájában Ihsz Aladár. Bereng Béla játéka igaz és kvalifikált volt; kár, hogy ez a kitűnő színész silány tehetségek között kénytelen elveszteni energiáit. Jók voltak: Szabadkai és Juhász Eta, aki egy csecsemőgyilkos anyja bomlott lelkiületét és a mai kispolgári szekszuális morál feneketlen erköletelenségét megrázóan érzékeltette. Az urgyilkos szerepében Borovszky adott értékeset. Az urt imast Horváth, a szerencsétlen kis prófétát Kőszegi játszotta meg művészettel és bensőséges komolysággal. (s. l.)

Megjelent a Noar júniusi száma. A napokban hagyta el a sajtót a Noar legújabb száma. Az erdélyi zsidó ifjúság egyetlen folyóirata ezalkalommal is izlése külsőben és rendkívül magas tartalommal jelent meg, melyből az alábbi cikkeket emeljük ki: Danzig Hillel: Herzl—Arlosoroff, Kurt Blumenfeld: Antiszemitizmus, asszimiláció, cionizmus, Berl Katznelson: A palesztina konjunktúra árnyoldala, Zwi Schatz: Háromról szól a történet (Novella), Georg Landauer: Hova fejlődik a cionista ideológia Ch. S. Az éjn-charodi gyermekköztársaság, K. L.: Az európai nacionalizmus, Ben Cur: A tőkés, aki kinnjárt Palesztinában, K. R.: Tallozás a tizenharmadik cionista konferencia körül. A szemle rovatban a következő cikkeket szerepelnek: Hare a zsidó bevándorlásért, A palesztinai munkapiac, A Hechaluc történetéből.

Rosianu pénzügyi ellenőr vagyonevizációs pere a kolozsvári táblán. Rövid néhány hónap leforgása alatt ma a harmadik vagyonevizációs per került a kolozsvári tábla elé. Első ízben Boila Romulus a kolozsvári egyetem jogi fakultásának dékánja kért saját maga ellen vagyonevizációt, majd egy magán meg nem nevező egyén vagyonevizációt kért Haralambie Niculescu, a kolozsvári Szegényház gondnoka ellen. Rosianu vagyonának eredetét pedig 1932 óta igyekeznek megállapítani a kolozsvári tábla. A vagyonevizációt kérő névvel egyén felhívja a fellebbviteli fórum figyelmét Rosianura, akit 10 ezer lej haví fizetéssel alkalmazott mint pénzügyi ellenőrt a kolozsvári pénzügyigazgatóság és aki ennek ellenére fényűző életet él. A vizsgálat 2 és félmillió lej vagyont állapított meg a jelenleg Bukarestben tartózkodó Rosianunál és ebből 9000 ezer lejnek az eredetét nem találták meg. A ma megtartott táblai tárgyaláson Rosianu képviselőiben dr. Fabius és dr. Mutneanu ügyvédek jelentek meg. A perbeszéd elhangzása után az elnök június 27-re halasztotta a döntés kihirdetését.

Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háboru utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botcsinálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltés (10 lej) előzetes beküldése mellett, utánvétellel.

UJ KELET Legújabb hírek

Befejeződött a kisantant konferenciája

A revízió ellen nyilatkozott a Bukarestbe érkező Barthou külügyminiszter

Ezrekre menő tömeg ünnepelte a fővárosban Barthout

Bucuresti-Bukarest, június 20. (Az Uj Kelet tud.) Barthou francia külügyminiszter este hét órakor megérkezett a fővárosba, ahol egészen rendkívüli ünnepélyességgel fogadták, a külügyminiszter utban a főváros felé nyilatkozott az Adevurul kiküldött munkatársa előtt, és többek között a következőket mondotta:

„Nagyon boldog vagyok, hogy a francia kormány kiküldött, hogy Romániában képviseljem. Utazásom hivatalos látogatása, amely viszonzása régi barátom Titulescu franciaországi látogatásának. Mi az Önök külügyminiszterével a legbarátságosabb kapcsolatok tartjuk fenn és nem is tudom megszámlálni, hányszor találkoztunk évenként. Legutolsó alkalommal Genfben.”

A revízió lemondás volna

— A személyes barátság e kinyilvánítása után kötelességem megmondani, hogy látogatásom egész Nagyromániának szól. Egész Franciaországot van szerencsém képviselni egész Romániánál. E kapcsolatok évszázadosak. Együtt élünk meg boldog epizódokat és szomorú körülményeket, de ezeket a megpróbáltatásokat közösen viseltük el és csak közelebb hozták egymáshoz. Ugyanaz az ideálunk: mi is, önök is vissza akartuk adni hazáinknak azokat a tartományokat, amelyek a mieink voltak. Ez volt a szerződésnek fundamentális törvénye, amelyet aláírtunk. Mi és önök meghídtottuk azt, ami bennünket megilletett. Az igazság győzött. Az igazság útján kivívott győzelem pedig olyan, amelynek eredményéről nem lehet lemondani. Egy revízió lemondás volna. A szerződések respektusa és sérhetetlensége Románia és Franciaország közös törvényét képezi. Bizanak bennünk. Éreztem ma reggel a valóság eleven erejét fogva, amely erősebb, mint a könyvek hatása, hogy az egész román barátság aktív igennel válaszol a francia barátságra.

Dollfuss kancellárral történt bécsi találkozására vonatkozólag Barthou a következőket mondta: Ha szerencsém volt tegnap Dollfuss kancellárral találkozni, úgy ez azért történt, hogy megerősítem előtte Franciaország hűségét Ausztria függetlenségének kérdésében. Megismétltem, hogy Ausztria függetlenségét, amely Anglia, Olaszország és Franciaország garantálták, az európai rend lényeges feltételei egyikének tekintjük. Ez volt a mi egyébként igen szívélyes beszélgetésünk tárgya.

Arra a kérdésre, vajjon ismeri-e a királyt — Barthou azt válaszolta, hogy saját nos eddig nem. Tud azonban arról a fogadtatásról, amelyet Öfelsége számára készített. Ez megindítja őt, de nem lesz meglepés, mert úgy hivatalos, mint személyes uton jól ismeri királyunk baráti érzelmeit Franciaország iránt. Elviszem hozzá — fejezte be Barthou — hazám legtisztelendőbb jókívánatait és előre is biztos vagyok a barátságos válaszban, amelynek igen őszintén örülök.

Egy elmulasztott üdvözlés Miután a kolozsvári állomáson a tolongás következtében és a különvonal rövid tartózkodási ideje miatt Barthou Vaida Sándor volt miniszterelnököt nem vette észre, a következő táviratot intézte hozzá Segesvárról: Clujról elutazásom után értesülök, hogy a pályaudvar peronján volt. Súlyos helyezek rá, hogy ajánlatomat fejezzem ki, amiért nem tudtam Önnel kezdet szorítani és újból személyesen fejezzem ki barátságomat. Remélem, hogy látom Önt Bukarestben. Louis Barthou.

Bucuresti-Bukarest, június 20. A kisantant konferencia ma délután befejeződött, úgy, hogy Jeffries és Benes külügyminiszterek, miután a Bukarestbe érkezett Barthouval rövidebb eszmecsere folytatták, még az éjszaka folyamán elutaz-

tak a fővárosból. A kisantant állandó tanácsának befejező ülése majdnem délután két óráig tart. Az ülés végeztével az újságíróknak kijelentették, hogy a hivatalos jelentés meg szerkesztése délután nem történt meg és ugyanakkor a három külügyminiszter fogadta is a sajtó képviselőit.

A konferencia visszhangja a külföldön

Berlin, június 20. A német sajtó megkülönböztetett figyelmet tanúsít a kisantant jelenlegi konferenciájának és hosszú táviratokat, cikkeket közöl, kommentálva a megtárgyalt problémákat. A Berliner

Börsen-Zeitung és más lapok azt hiszik, hogy szó van egy kelet- és délkelet-európai blokk létesítéséről a kisantant részvételével. Az összes többi lapok foglalkoznak Titulescunak a kisantant sajtó bankettjén mondott beszédével.

Bucuresti-Bukarest, június 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Sinaiatól kezdve valóságos diadalmenet volt Barthou külügyminiszter utazása. A fellobogozott állomásokon nagy tömegek üdvözölték mindenütt. Bukarestben a kormány összes tagjai, valamint a kisantant külügyminiszterei és az uralkodó magántitkára fogadták Barthout, akít az állomás előtti téren ezrekre menő tömeg ünnepelt.

Ismét megnyílt a parlament

A költségvetés indokolásában ismét leszögezi a kormány, hogy kitar a lej stabilitása mellett

Bucuresti-Bukarest, június 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délután ismét megkezdte tanácskozásait. Az ülés megnyitása után Slavescu pénzügyminiszter betervezte a költségvetési javaslatot, amely 20.451.961.543 leiról szól. A költségvetés indokolásában Slavescu többek között ezeket mondja: A valutastabilitációt fenn kell tartani, még ha áldozatokat is kívánna tőlünk. Kalandos dolog lenne bármilyen kísérlet, amely más uton igyekezne megoldani a mai nehézségeket. A múlt tapasztalatai még nagyon frissek ahhoz, hogy megóvjának bennünket újabb védeztől, amely ezáltal végzetes lehetne.

Cárlan cuzista bizonyos bukovinai köz igazgatási visszaéléseket tesz szová. Beszéde közben Robu cuzista nagy zajt csap, mire Anghelescu miniszter e szavakkal aposztrófálja: Mi? rendetlenkedsz, mint az iskolában?

Serdici nemzeti-parasztpárti tiltakozik a tárna-marei megyei választásoknál történt visszaélések ellen. Modreanu 5 képviselő nevében deklarációt olvas fel, amely szerint nem követik dr. Luput a nemzeti-parasztpártba és fenntartják a parasztpártot, amely keresztény monarchista demokrata párt lesz.

Lanyhulóban vannak a terrorakciók Ausztriában?

Tegnap még Ausztriaszerte folytatták a nemzeti szocialisták terrorista tevékenységüket. Elmozdítják a nemzeti szocialista bírót

Amnesztiát kaptak a szocialista Schutzbund elitelt tagjai

Bécs, június 20. A nemzeti szocialista terroristák folytatják szabotáló munkájukat. Bécsben több bomba robbant ma fel, amelyek egy rendőrizost és két járőrelőt megsebesítettek és két nyilvános telefonfülkét megromgáltak. Ma reggel 2 bomba egy nagy zsidó áruházban explodált és igen nagy anyagi kárt okozott. Stájerország több községében is bombák robbantak. A salzburgi rendőrség letartóztatott 3 nemzeti szocialistát, akiket azzal gyanúsít, hogy résztvettek a legutóbbi merényletekben.

Eme terrorakciók ellenére hivatalos körökben mégis az a vélemény, hogy a feszültség enyhül s a megnyugvás növekszik Ausztria egész területén. Itt ott még vannak petárdarobbantások, de kétségtelen, hogy a központi irányítás megszűnése következtében a terrorakciók teljesen lanyhulóban vannak. A Neue Freie Presse szerint a mai

osztrák minisztertanács elhatározta, hogy hozzányul az osztrák bírók elmozdíthatatlanságának kérdéséhez. Erre azért van szükség, mert a Dollfuskormány a nemzeti szocialista érzelmi bírót szabadságot akarja.

Bécs, június 20. A köztársaság elnöke amnesztiát adott a szocialista Schutzbund szervezet számos tagjának, akiket a februári felkelés miatt elítéltek. Az ügyészség is igen sok szociáldemokrata ellen beszüntette az eljárást, akiknek nem volt főbenjáró szerepük a februári eseményekben.

A Matin szerint Mussolini közelebből meghívja Dollfust Riccioneba.

Bécs, június 20. Az Össterreichische Abendzeitung írja, hogy a nemzeti szocialisták hivatalos lapjának, a Völkischer Beobachternek évi jövedelme 4 millió márkát tesz ki. Ennek az összegnek legnagyobb részét Hitler kancellár kapja.

Elkészült a nemzeti munka védelméről szóló javaslat

Bucuresti-Bukarest, június 20. Az ipar- és kereskedelmi minisztériumban tegnap értekezlet volt Teodorescu miniszter elnöklése alatt, amelyen végleges formába öntötték a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatot. A Vesteau úgy értesül, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslat eredeti formájában kerül a parlament elé. A javaslat kötelezi az összes vállalatokat, hogy román állampolgárokat alkalmazzanak legalább 85 százalékban, míg a fennmaradó 15 százalékban különböző kategóriákba osztott idegenek alkalmazhatók. A 15 százalékban foglalkoztatottak nem csak az igazgatóság tagjait számítják be, hanem az összes kategóriájú tisztviselőket egészen a munkásokig. Az idegenek nem kaphatnak összesen többet, mint a vállalat tisztviselői és munkásai által felvett fizetések 30 százaléka.

Németország katonai csapatokat csempészett be a rajnai demilitarizált zónába?

Párizs, június 20. Több lap azt az értesülést közli, hogy Németország katonai osztagokat csempészett be titokban a rajnai demilitarizált zónába. A berlini hivatalos körök még nem adtak ki cáfolatot a hírrel szemben.

Aláírták a Hedzsász és Jemen között létrejött békeszerződést

London, június 20. Hedzsász és Jemen békeszerződését aláírták. Az okmányok kicserélése a napokban lesz Hodeida kikötővárosban s akkor nyilvánosságra is hozzák a békeszerződés szövegét. Az Ibn Saud és yemeni imám között kötött békeszerződés szabályozza a határok kérdését, lemond minden új követelésről, megállapítja a két ország közötti külpolitikát és azt a kötelezettséget, hogy egyikük sem tűr meg területén a szomszéd állam ellen irányuló agitációt.

Pozsony uccáiról eltávolítják a magyar felirásokat

Prága, június 20. A pozsonyi városi tanács hetvenezre esekoronat szavazott meg a magyar nyelvű uccafeliratok eltávolítására, mivel Pozsonyban a hivatalos statisztika szerint a magyarság számaránya a husz százalék alá süllyedt.

PALESZTINÁBA

kényelmesen kellemesen csak a

„Progresso”

„Risveglio”

gyorspostahajókkal mehet

Jegyek kaphatók a főbb utazási irodáknál és a vezérúgyvárosnál, melynek címe:

Lazar Berkovici Constanta

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop II. Telefon: 9-77.

Cenzurat

HOTEL LUVRU S. A.

Str. Carol 4. (Cal. Victoriei sarok, a Főposta mellett) új vezetés mellett. Teljesen átalakítva, új berendezéssel, teljes komforttal. Meleg és hidegvíz, Fürdő, telefon, lift.

Taxa plătire No. 224
16. Tele Havonta évre 600
földre: félévre
KELET
szidóság
keink u
rás meg

Bucures
előtt 10.30
gatta meg
folytatott
antant és
letőleg. B
pártvezére
órákor D
11.30-kor
12 órákor
ta a franc
a királyne
ebédre is
Barthou
királyi pa
diszszázad
miközben

Bar
Bucures
Kelet tud.)
nap estélyi
külügymini
résztvettek
tarscu és
és Leonte
két házán
che, Mitilin
nian, Grigo
Stelian Pop
sall, Anton
Cesianu pá
testület.
A banket
szédet tart
— Elnök
hatatlan ör
érzelmeiből
egész román
örömben m
indultság
léke idez el
keznek. Soh
történelmül
a román né
doán nemze
francia utn

A kisant
désnek Fra
titikáját kö
fogja, mert
ki célul. A
egyéb, min
csalotoknak
között, ame
át és ugy,
nemzeti ére
akcióiánk

Ez az a ki
Balkán-szer
zal gyanusi
shhez szegő
ban elveszt
antant épp
ilyen polit
ságot lehet
csinálni, Im
ehhez a po
továbbra is
mogatását.

Ha van
remüködü
szág és a
lat még

Ott látható
málódnak k
melyekről s